

**Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych na lata 2023-2028**

Gmina Skoki

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. MERYTORYCZNE OPRACOWANIE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	4
Podstawa prawna Strategii	4
Dokumenty krajowe.....	4
Dokumenty regionalne i lokalne	4
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE.....	5
2.1. Charakterystyka Gminy.....	5
Położenie.....	5
Demografia	6
Oświata	8
Opieka zdrowotna	9
Mieszkalnictwo	10
Kultura i sport	10
Pomoc społeczna.....	10
Bezpieczeństwo publiczne i przeciwpożarowe.....	13
2.2. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu działania instytucji pomocy społecznej	16
Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez OPS	17
2.3. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych mieszkańców Gminy Skoki	17
Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Skoki w opinii dorosłych mieszkańców	18
Problem uzależnień na terenie Gminy Skoki – dorośli mieszkańcy	21
Zjawisko przemocy w rodzinie w subiektywnej opinii dorosłych mieszkańców	21
Wpływ pandemii COVID-19 na kondycję psychiczną mieszkańców	25
Niepełnosprawność	27
2.4. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Skoki	29
2.5. Problemy dzieci i młodzieży na terenie Gminy Skoki	35
Relacje z rodzicami, nauczycielami oraz rówieśnikami	36

Przemoc w szkole.....	38
Substancje psychoaktywne	39
Uzależnienia behawioralne: Internet, smartfon, hazard.....	43
Czas wolny.....	48
2.6. Podsumowanie części diagnostycznej.....	49
Podsumowanie badań ankietowych	49
Analiza SWOT.....	52
III. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SKOKI NA LATA 2023-2028.....	56
3.1. Misja i prognoza zmian w zakresie objętym Strategią.....	56
3.2. Realizacja strategii	59
Cele i kierunki działań	59
Monitoring i ewaluacja	70
Źródła finansowania.....	71

Wstęp

Politykę społeczną zazwyczaj definiuje się, jako "działalność państwa, podmiotów samorządowych i pozarządowych organizacji zmierzająca do kształtowania odpowiednich warunków pracy i bytu, pożądaných struktur społecznych oraz stosunków społeczno-kulturowych, w których przy aktywności ludzi będzie możliwe zaspokojenie potrzeb społeczeństwa na poziomie możliwym w danym okresie"¹. Definicja ta wskazuje na główny cel polityki społecznej państwa - utrzymywanie rozwoju społecznego i gospodarczego.

Podstawowym dokumentem planistycznym w sferze polityki społecznej na poziomie lokalnym jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Strategia ta jest dokumentem określającym najważniejsze kierunki interwencji w stosunku do zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na terenie gminy i wskazuje priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla ich realizacji. Opracowanie Strategii jest punktem wyjścia do opracowania szczegółowych programów, których realizacja ma przyczyniać się do rozwiązywania problemów społecznych oraz wyrównania szans społecznych mieszkańców gminy.

Artykuł 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Z kolei art. 16b wyżej wymienionej Ustawy określa kluczowe elementy, które powinna zawierać strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie. Dokument ten powinien składać się w szczególności z:

1. diagnozy sytuacji społecznej gminy,
2. prognozy zmian w zakresie objętym strategią,
3. określenia:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Niniejsza Strategia została opracowana dla Gminy Skoki na lata 2023-2028.

¹ K. Loranty, *Bezpieczeństwo społeczne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2004, s. 98.

I. MERYTORYCZNE OPRACOWANIE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Podstawa prawna Strategii

Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z artykułu 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który nakłada na gminę ten obowiązek. Poza tym, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skoki na lata 2023-2028 jest zgodna z dokumentami strategicznymi z zakresu polityki społecznej opracowanymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Poniżej zaprezentowano spis podstawowych dokumentów strategicznych stanowiących podstawę i punkt odniesienia do powstania niniejszej Strategii.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skoki na lata 2023-2028 uwzględnia zapisy dokumentów krajowych, w szczególności:

- ◆ Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030,
- ◆ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- ◆ Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu,
- ◆ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- ◆ Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego.

Dokumenty regionalne i lokalne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skoki na lata 2023 – 2028 uwzględnia zapisy dokumentów regionalnych i lokalnych, między innymi takich jak:

- ◆ Strategia Rozwoju Województwa- Wielkopolskie 2030,
- ◆ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Skoki,
- ◆ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Skoki,
- ◆ Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Skoki.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

2.1. Charakterystyka Gminy

Położenie

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej gmina zlokalizowana jest w prowincji Niziny Środkowopolskiej, podprowincji Pojezierza Południowo Bałtyckiego, w makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego na pograniczu krain: Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54) i Pojezierza Chodzieskiego (315.53) w trzech subregionach morfologicznych: Równina Wągrowiecka, Pagórki Poznańskie, Równina Gnieźnieńska².

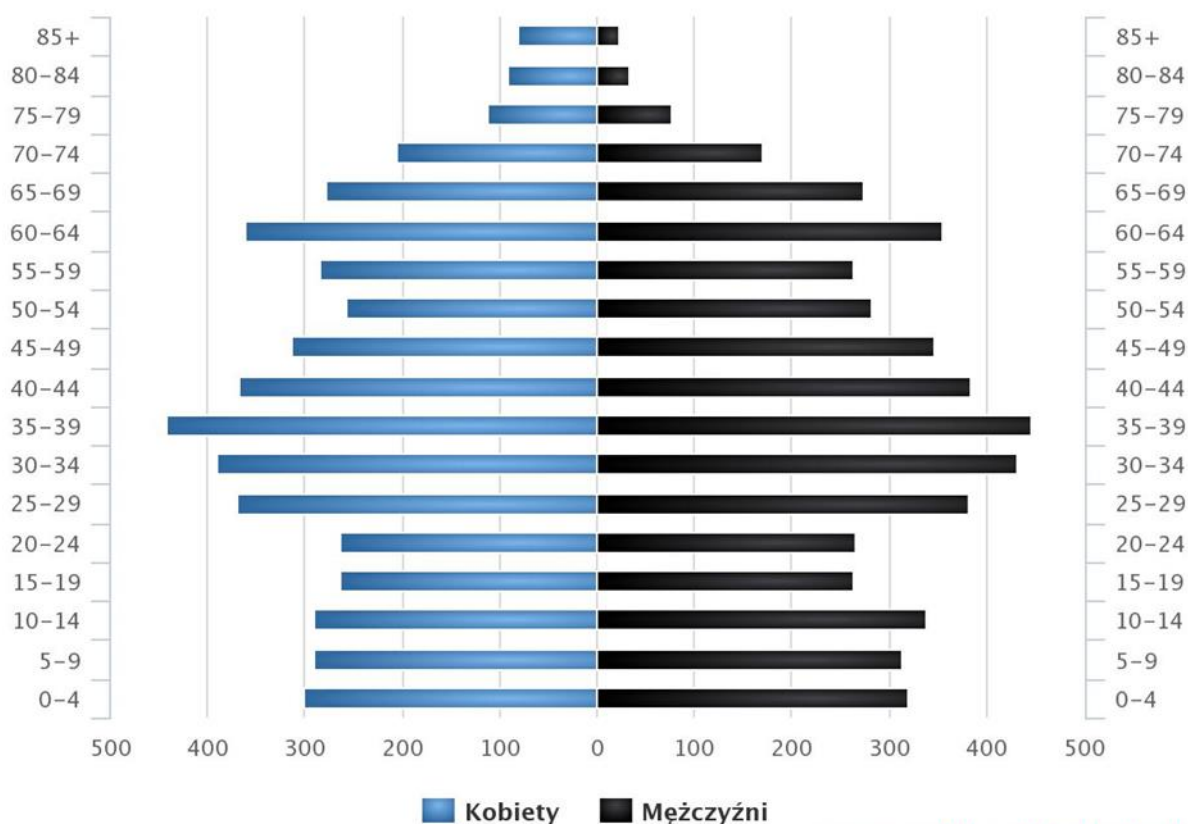
² <https://www.gmina-skoki.pl/o-nas/nasza-gmina/uwarunkowania-przyrodnicze/>

Demografia

Gmina Skoki to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa wielkopolskiego, powiatu wągrowieckiego. Gmina Skoki liczy 9 928 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 14,2% ludności powiatu. Gmina stanowi 19,1% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Skoki. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców Gminy wzrosła o 16,6%. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,0 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Piramida wieku mieszkańców gminy Skoki, 2021

(Źródło: GUS)

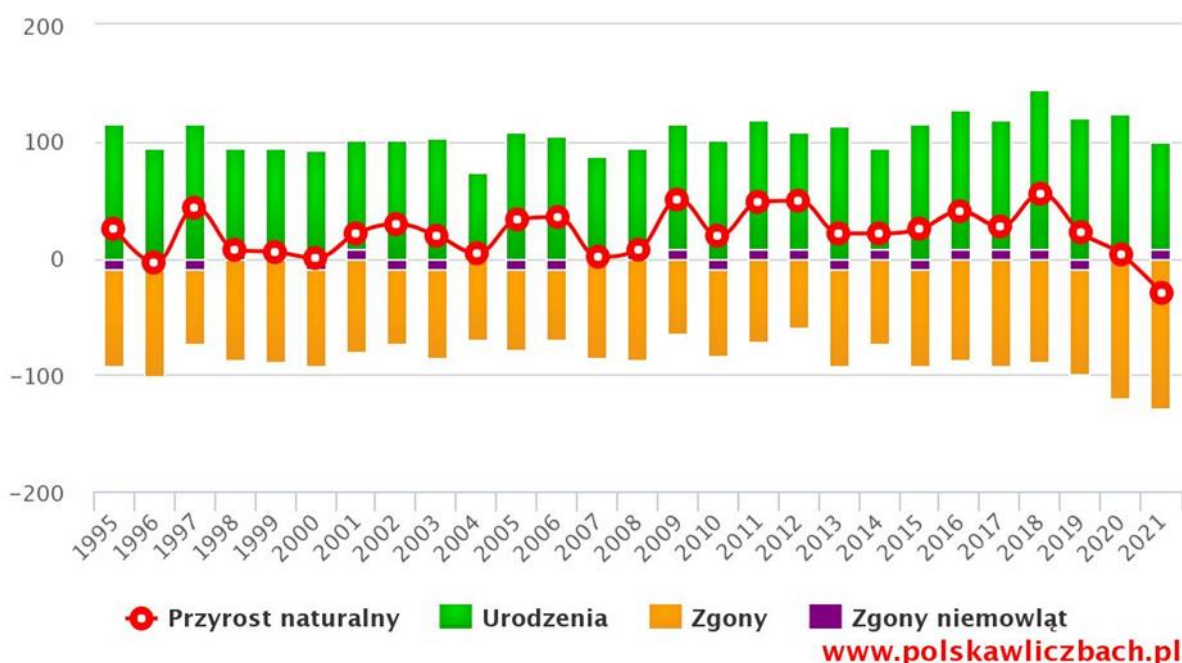
www.polskawliczbach.pl

Mieszkańcy gminy Skoki zawarli w 2021 roku 55 małżeństw, co odpowiada 5,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,0% mieszkańców gminy Skoki jest stanu wolnego, 55,1% żyje w małżeństwie, 6,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,6% to wdowy/wdowcy.

Gmina Skoki ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -30. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,05 na 1000 mieszkańców gminy Skoki. W 2021 roku urodziło się 99 dzieci, w tym 46,5% dziewczynek i 53,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 441 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,73 i jest mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Przyrost naturalny w latach 1995–2021 w gminie Skoki

(Źródło: GUS)

Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2021 r.)	kobiet	mężczyzn
w wieku przedprodukcyjnym	1054	1138
w wieku produkcyjnym	2779	3127
w wieku poprodukcyjnym	1062	513

Źródło: USC

Mającą obecnie miejsce dynamiczny proces starzenia się społeczeństw postępuje wskutek nakładania się spadku liczby urodzeń przy jednoczesnym wydłużaniu średniej długości życia. Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego do 2025 roku będzie wzrastał udział „młodszej” subpopulacji, tj. osób w wieku 65-79 lat, bowiem tę grupę będą

sukcesywnie zasilają osoby urodzone w latach 1949-1965, a jednocześnie będzie ubywało osób w wieku 80 lat i więcej urodzonych w latach 1934-1945. Po 2025 roku znacząco wzrośnie odsetek osiemdziesięciolatków i osób starszych z uwagi na fakt, że ten wiek – w kolejnych latach – osiągną osoby urodzone w czasie powojennego boomu urodzeń. Szacuje się, że w 2040 roku osoby w zaawansowanej starości (ponad osiemdziesięcioletnie) będą stanowiły aż 36% zbiorowości osób starszych³.

Systematyczne postępowanie zjawiska starzenia się wymaga podjęcia z wyprzedzeniem, działań zmierzających do stworzenia nowoczesnego systemu polityki społecznej ukierunkowanej na zaspokajanie specyficznych potrzeb osób starszych. Starzenie się i starość jawią się jednym z kluczowych problemów społecznych, zarówno w aspekcie ekonomicznym i medycznym, jak i etycznym.

Oświata

Na terenie Gminy Skoki działają dwie szkoły podstawowe. Jedną z nich jest Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Skokach, która z dniem 1 września 2017r. stała się szkołą obwodową o strukturze organizacyjnej klas I-VIII.

Drugą publiczną szkołą podstawową, działającą na terenie Gminy Skoki, jest Szkoła Podstawowa w Jabłkowie z filiami w Lechlinie, Rejowcu i Pawłowie Skockim, prowadzona przez Stowarzyszenie Edukacyjne „Tęcza” w Jabłkowie. Również ta szkoła z dniem 1 września 2017r. stała się ośmioletnią szkołą, przy czym jej filie, w Lechlinie i Rejowcu, są w strukturze organizacyjnej klas I-VI⁴.

Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży:

2019

- ◆ „Domowi detektywi” (uczestnicy: 40 uczniów, 2 nauczycieli)
- ◆ „Przyjaciele Zippiego” (uczestnicy: 60 uczniów, 3 nauczycieli)
- ◆ Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 50)
- ◆ Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 70),
- ◆ Teatry profilaktyczne – Gminny Przegląd Teatrów Profilaktycznych (ilość osób: 120).

³ Główny Urząd Statystyczny, *Sytuacja demograficzna osób starszych i konsekwencje starzenia się ludności Polski w świetle prognozy na lata 2014-2050*, Warszawa 2014.

⁴ <https://www.gmina-skoki.pl/oswiata/>

2020

- ◆ „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” (uczestnicy: 70 uczniów, 2 nauczycieli),
- ◆ Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób 52),
- ◆ Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 160),

2021

- ◆ „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” (uczestnicy: 110 uczniów, 4 nauczycieli)
- ◆ Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 78)
- ◆ Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 173),
- ◆ Teatry profilaktyczne – Gminny Przegląd Teatrów Profilaktycznych (ilość osób: 140).

Opieka zdrowotna

Zadania z zakresu opieki zdrowotnej realizowane są przez:

1. Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Falco”
2. Zespół Gabinetów Lekarza Rodzinnego i Lekarzy Specjalistów „HIPOKRATES”

Liczba przychodni prywatnych	Ilość
2019	2
2020	2
2021	2

Źródło: USC

Liczba aptek	Ilość
2019	3
2020	3
2021	3

Źródło: USC

Mieszkalnictwo

Liczba mieszkań	Ilość
2019	103
w tym komunalnych:	91
w tym socjalnych:	12
2020	103
w tym komunalnych:	91
w tym socjalnych:	12
2021	104
w tym komunalnych:	92
w tym socjalnych:	12

Kultura i sport

Zadania z zakresu kultury realizowane są przede wszystkim przez Bibliotekę Publiczną im. Eugeniusza Paukszty.

Przy Bibliotece działają zespoły:

- ◆ Grupa Artystyczna Skoczki,
- ◆ Side Effect,
- ◆ Emerycki Zespół Śpiewaczy "Harfa",
- ◆ Chór kameralny

Od 1925 roku na terenie Gminy działa Klub Sportowy „Wełna” Skoki. Klub prowadzi obecnie 4 drużyny piłkarskie w różnych grupach wiekowych. Klub użytkuje dwa boiska, jedno to reprezentacyjny stadion, oraz drugie boisko pomocnicze – treningowe.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

W Gminie i Mieście Skoki w zakresie pomocy społecznej działa Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych Gminy oraz zadań zleconych gminie przez administrację rządową, określonych w przepisach obowiązującego prawa, w szczególności w ustawie o pomocy społecznej. Dodatkowo zobowiązany jest do realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb Gminy, bądź rządowych programów pomocy społecznej, bądź z porozumień z organami administracji rządowej, lub innych ustaw, w tym w szczególności z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy domowej.

Rynek alkoholowy:

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem 37) w tym:

- a) do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu)
 - ◆ do 4,5% - 27,
 - ◆ od 4,5% do 18% - 6,
 - ◆ powyżej 18% - 4
- b) do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu)
 - ◆ do 4,5% - 12,
 - ◆ od 4,5% do 18% - 6,
 - ◆ powyżej 18% - 4

Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Rok	Posiedzenia KRPA	Liczba
2019	Ogólne posiedzenia Komisji	24
	Posiedzenie komisji interwencyjno-motywującej	0
	Przeprowadzono rozmowy	60
	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	4
	Post. Opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	9
2020	Ogólne posiedzenia Komisji	22

	Posiedzenie komisji interwencyjno-motywującej	0
	Przeprowadzono rozmowy	40
	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0
	Post. Opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	4
2021	Ogólne posiedzenia Komisji	23
	Posiedzenie komisji interwencyjno-motywującej	0
	Przeprowadzono rozmowy	60
	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0
	Post. Opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	9

Rok	Działalność Podkomisji interwencyjno-motywującej	Liczba
2019	Do Komisji wpłynęło	
	Wniosków o leczenie odwykowe	29
	Obecnie rozpoczętych spraw	35
	Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	4
	Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	3
2020	Do Komisji wpłynęło	
	Wniosków o leczenie odwykowe	31
	Obecnie rozpoczętych spraw	32
	Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	5
	Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	4
2021	Do Komisji wpłynęło	
	Wniosków o leczenie odwykowe	31
	Obecnie rozpoczętych spraw	37
	Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	0
	Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	0

Szkolenia w których uczestniczyli pracownicy KRPA, MOPS, Świetlice, itp.:

- ◆ 2019 szkolenia – 16
- ◆ 2020 szkolenia – 4 KRPA
- ◆ 2021 szkolenia – 26 (OPS, Komisja, Policja, kuratorzy)

Ilość świetlice:

- ◆ Ilość placówek – 6,
- ◆ Liczba dzieci – 89,
w tym z rodzin alkoholowych – 50,
- ◆ Liczba wychowawców – 6,

Grupy samopomocowe:

- ◆ AA {dla uzależnionych) – 1.

W punkt konsultacyjno-terapeutycznym zatrudnieni są:

- ◆ terapeuta leczenia uzależnień,
- ◆ psycholog.

Bezpieczeństwo publiczne i przeciwpożarowe

Bezpieczeństwo publiczne to ogół instrumentów służących ochronie ludności przed incydentami zakłócającymi funkcjonowanie obywateli w społeczeństwie zgodne z przyjętymi normami prawno-obyczajowymi.

Teren Gminy Skoki podlega pod działania operacyjne Komisariatu Policji w Skokach.

Ilość interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	Ilość
2021	24
2020	31
2019	28

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach

Rodzaj przestępstwa/wykroczenia pod wpływem środków odurzających:	2019	2020	2021
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	13	20	15

prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu	-	-	-
zakłócanie porządku publicznego	18	24	15
podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	2	2	1
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	1	1	3
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	-	-	-
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	23	18	15
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	-	1	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach

Przestępstwa na terenie gminy:	2019	2020	2021
kradzież z włamaniem	3	9	5
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	8	10	10
pobicie	-	3	-
uszkodzenie mienia	15	7	7
kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	1	1	1
kradzież mienia	7	4	13
inne	15 (oszustwa) + 8 (narkotyki)	20 (oszustwa) + 4 (narkotyki)	20 (oszustwa)

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach

Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych/ stwierdzonych/ zakończonych	2019	2020	2021
znęcanie się nad rodziną	8/8/8	10/10/10	10/10/10
groźba karalna	10/10/10	8/8/8	8/8/8
rozpijanie małoletniego	-	-	-
uchylanie się od płacenia alimentów	45/45/45	47/47/47	50/50/50

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową	2019	2020	2021
Liczba interwencji	13	18	13
Dotyczące przemocy w rodzinie	13	18	13
Liczba ofiar przemocy w rodzinie	15	19	15
Kobiety	13	15	13
Mężczyźni	2	-	1
Małoletni do 13 r.ż.	1	4	-
Nieletni w przedziale 13-18 lat	1	-	1
Liczba sprawców przemocy domowej	13	19	13
Kobiety	2	3	-
Mężczyźni	11	16	13
Nieletni	-	-	-
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	7	13	10
Kobiety	-	-	-
Mężczyźni	7	13	10
Nieletni	-	-	-

Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	10	12	11
--	----	----	----

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Skokach

2.2. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu działania instytucji pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Zadania pomocy społecznej są określone Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku. Zgodnie z jej postanowieniem, głównym celem pomocy społecznej ma być umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie takich sytuacji życiowych, którym nie są w stanie podołać przy użyciu własnych środków, możliwości i uprawnień. Realizacja zadań została podzielona tutaj pomiędzy organy administracji publicznej. Ogólne zadania (strategiczne) związane z realizacją polityki społecznej wykonuje województwo. Powiat odpowiada za zadania o charakterze specjalistycznym. Z kolei gmina realizuje tzw. usługi podstawowe, czyli np. funkcjonowanie domów pomocy społecznej, ośrodków wychowawczych, pomoc rzeczowa, zasiłki docelowe przyznawane na zaspokojenie podstawowych potrzeb, udzielanie schronienia i posiłku, zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w skutek zdarzeń losowych itd.

Na terenie Gminy Skoki zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej osobom i rodzinom udziela się świadczeń społecznych w szczególności z powodu:

- ◆ ubóstwa,
- ◆ sieroctwa,
- ◆ bezdomności,
- ◆ bezrobocia,
- ◆ niepełnosprawności,
- ◆ długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- ◆ przemocy w rodzinie,
- ◆ potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- ◆ potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- ◆ bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- ◆ trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- ◆ trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,

- ◆ alkoholizmu lub narkomani,
- ◆ zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- ◆ klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez OPS

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

W ramach zadań własnych i zleconych realizowanych przez Gminę ustala się prawo świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Świadczenia pieniężne mogą polegać m.in. na przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków, a świadczenia niepieniężne wykonuje się m.in. poprzez organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym, specjalistycznych w miejscu zamieszkania oraz pobyt w domu pomocy społecznej.

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

2.3. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych mieszkańców Gminy Skoki

Jednym z głównych założeń niniejszej *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie i Mieście Skoki na lata 2023 - 2028* jest przedstawienie problemów występujących w społeczności lokalnej gminy oraz wskazanie kierunków ich rozwiązywania. Zdiagnozowanie problemów społecznych było możliwe między innymi poprzez przeprowadzenie badań wśród mieszkańców gminy.

Badania zostały przeprowadzone w 2023 roku i miały charakter ankiety. Obejmowały trzy grupy reprezentujące lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy
- 2) dzieci i młodzież szkolna
- 3) pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej

Celem badań była diagnoza problemów społecznych związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Skoki w opinii dorosłych mieszkańców

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Skoki, którzy ukończyli osiemnasty rok życia, metoda zastosowana w badaniu to **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- ◆ postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- ◆ zagadnienia związane z uzależnieniami,
- ◆ społeczne zaangażowanie mieszkańców Gminy,
- ◆ zagadnienia związane z przemocą w rodzinie, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- ◆ zagadnienia związane z funkcjonowaniem osób starszych w środowisku lokalnym,
- ◆ zagadnienia związane z zaangażowaniem władz lokalnych w rozwiązywanie problemów,
- ◆ zagadnienia związane z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,
- ◆ wpływu pandemii Covid-19 na kondycję psychiczną mieszkańców Gminy.

W badaniu wzięły udział 104 osoby. Średnia wieku respondentów wyniosła 40 lat. 44% z respondentów posiada wykształcenie wyższe, 29% średnie, 17% zasadnicze zawodowe a 10% podstawowe.

Respondenci zostali poproszeni o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek mieszkańców, którzy wskazują dany problem, jako bardzo ważny.

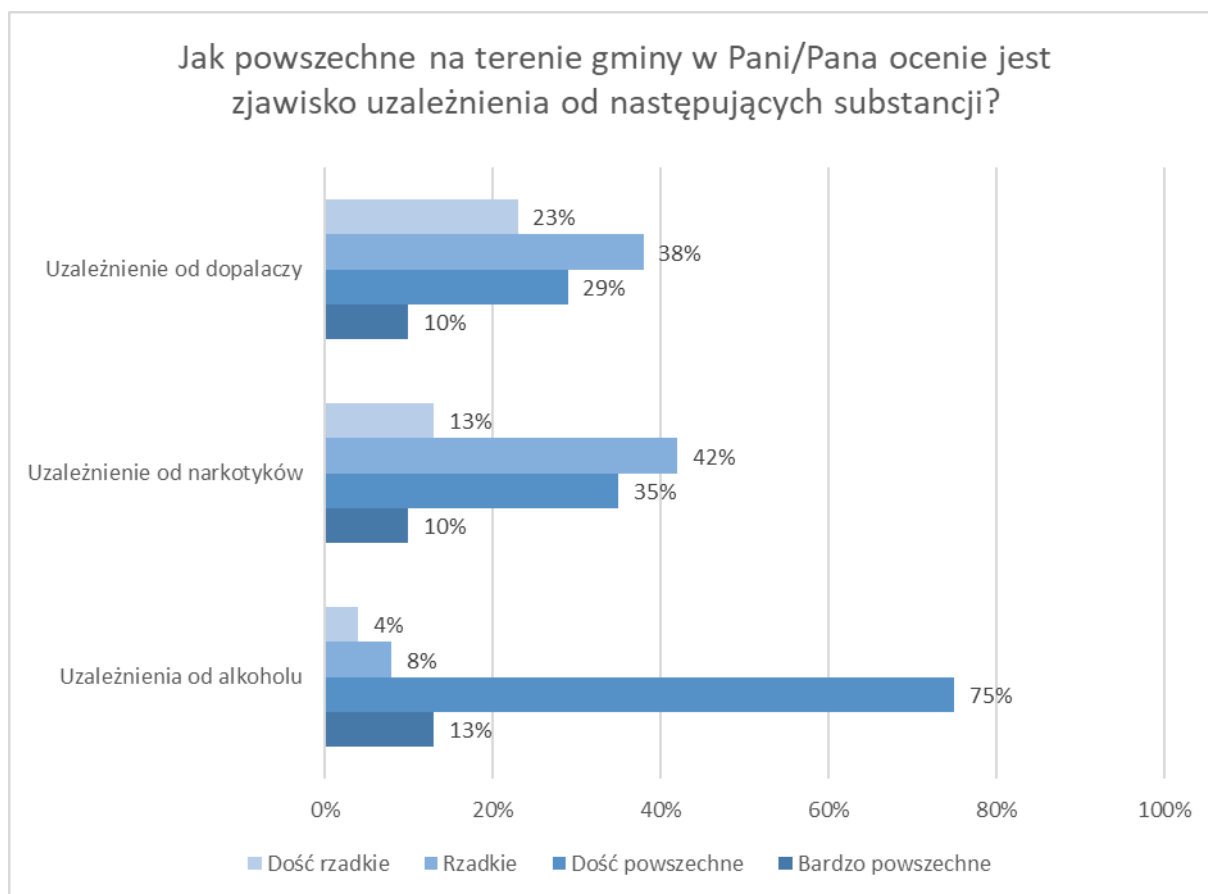
Ocena ważności lokalnych problemów społecznych przez badanych mieszkańców

<i>Problem</i>	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
Uzależnienie od alkoholu	23%	43%	19%	15%
Uzależnienie od narkotyków	17%	31%	27%	25%
Przemoc domowa	15%	35%	25%	25%
Bezrobocie	13%	37%	33%	17%
Bieda, ubóstwo	13%	41%	38%	8%
Bezdomność	10%	17%	35%	38%
Niepełnosprawność	19%	43%	25%	13%
Zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży	21%	39%	23%	17%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze (rodziców z dziećmi)	25%	39%	21%	15%
Bezradność osób w sprawach prowadzenia gosp. domowego	10%	42%	31%	17%
Uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej	23%	52%	17%	8%
Izolacja społeczna osób starszych	23%	29%	31%	17%
Brak poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców gminy	19%	33%	33%	15%
Długotrwałe choroby	19%	37%	37%	7%
Uzależnienia behawioralne	13%	33%	33%	21%

Z powyższej tabeli wynika, że dla mieszkańców Gminy Skoki najistotniejszymi problemami społecznymi są: **uzależnienie rodzin od form pomocy społecznej (75%), uzależnienie od alkoholu (66%), problemy opiekuńczo – wychowawcze (64%), niepełnosprawność (62%) oraz zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży (60%).**

Problem uzależnień na terenie Gminy Skoki – dorośli mieszkańcy

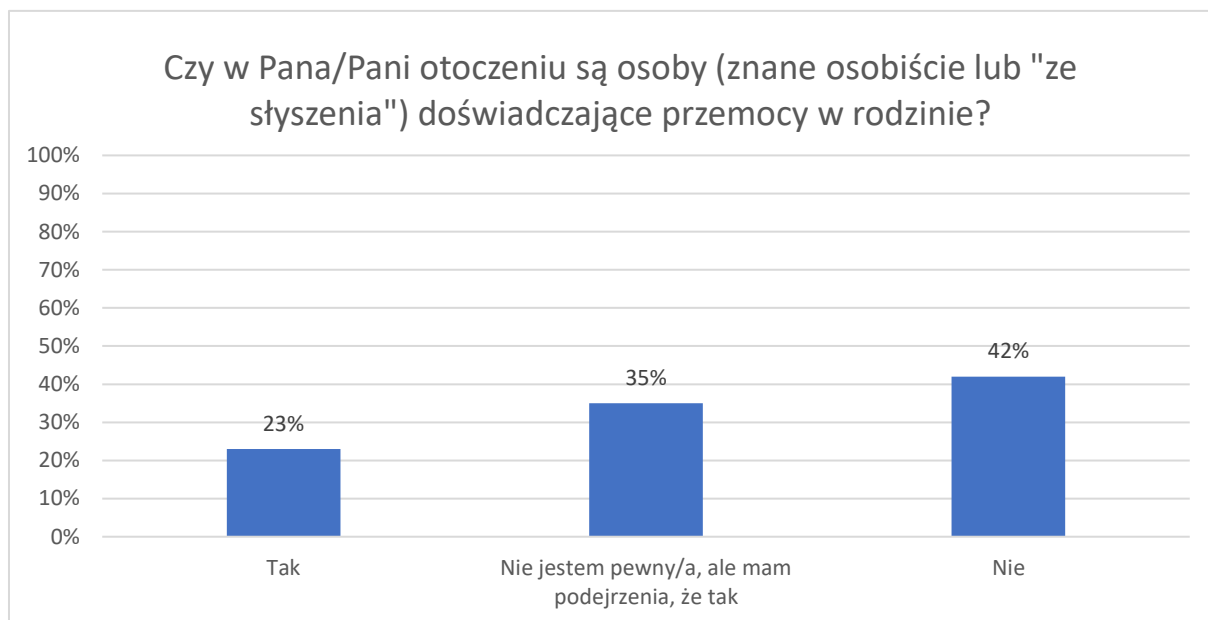
W ankiecie poproszono również mieszkańców o ocenę powszechności występowania poszczególnych uzależnień na terenie Gminy Skoki. Uzależnienie od alkoholu jest powszechnym zjawiskiem lokalnej społeczności zdaniem 88% badanych. Uzależnienie od narkotyków za powszechne uznało 45% respondentów, z kolei uzależnienie od dopalaczy jest powszechnym zjawiskiem zdaniem 39% badanych.

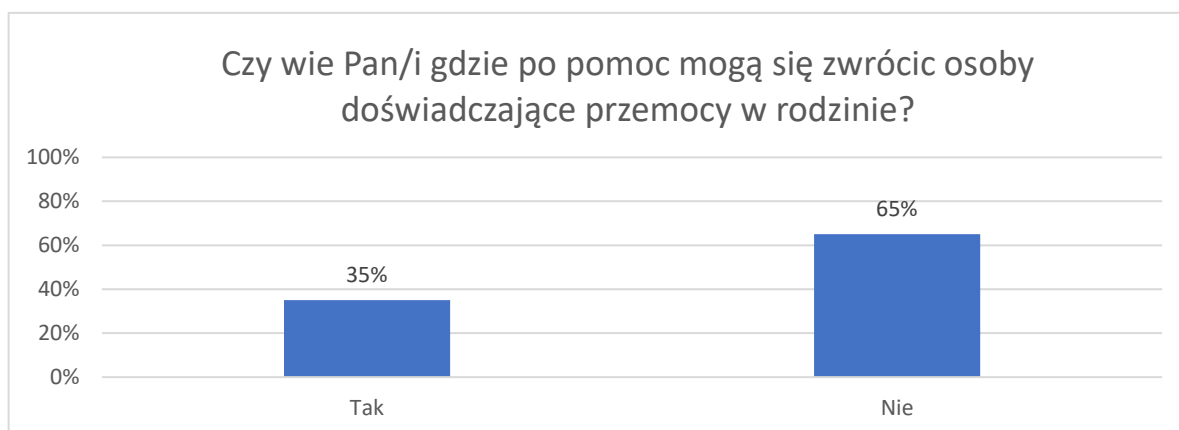
Zjawisko przemocy w rodzinie w subiektywnej opinii dorosłych mieszkańców

Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. Z tego względu zbadaliśmy rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą sprawującą przemoc domową.

23% badanych wskazała, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie a 35% nie jest pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi. Należy pamiętać, że tego rodzaju przemoc jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób jej doświadczających nie zgłasza się po pomoc, ani też nie sygnalizuje, że jej doświadcza.

35% badanych mieszkańców deklaruje, że wie, gdzie osoby doświadczające przemocy mogą szukać pomocy w najbliższym otoczeniu. Wskazywano na: policję i ośrodek pomocy społecznej.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

Większość 94% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną.

W społeczeństwie jest obecne przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w tzw. „złych domach” – **21%** respondentów myśli w ten sposób o przemocy w rodzinie. **81%** respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że **ofiara przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.**

Poniższe wartości dotyczą łącznych odpowiedzi: zdecydowanie nieprawdziwe i raczej nieprawdziwe:

- ◆ „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” – **92%**;
- ◆ „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” – **89%**;
- ◆ „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” – **88%**.

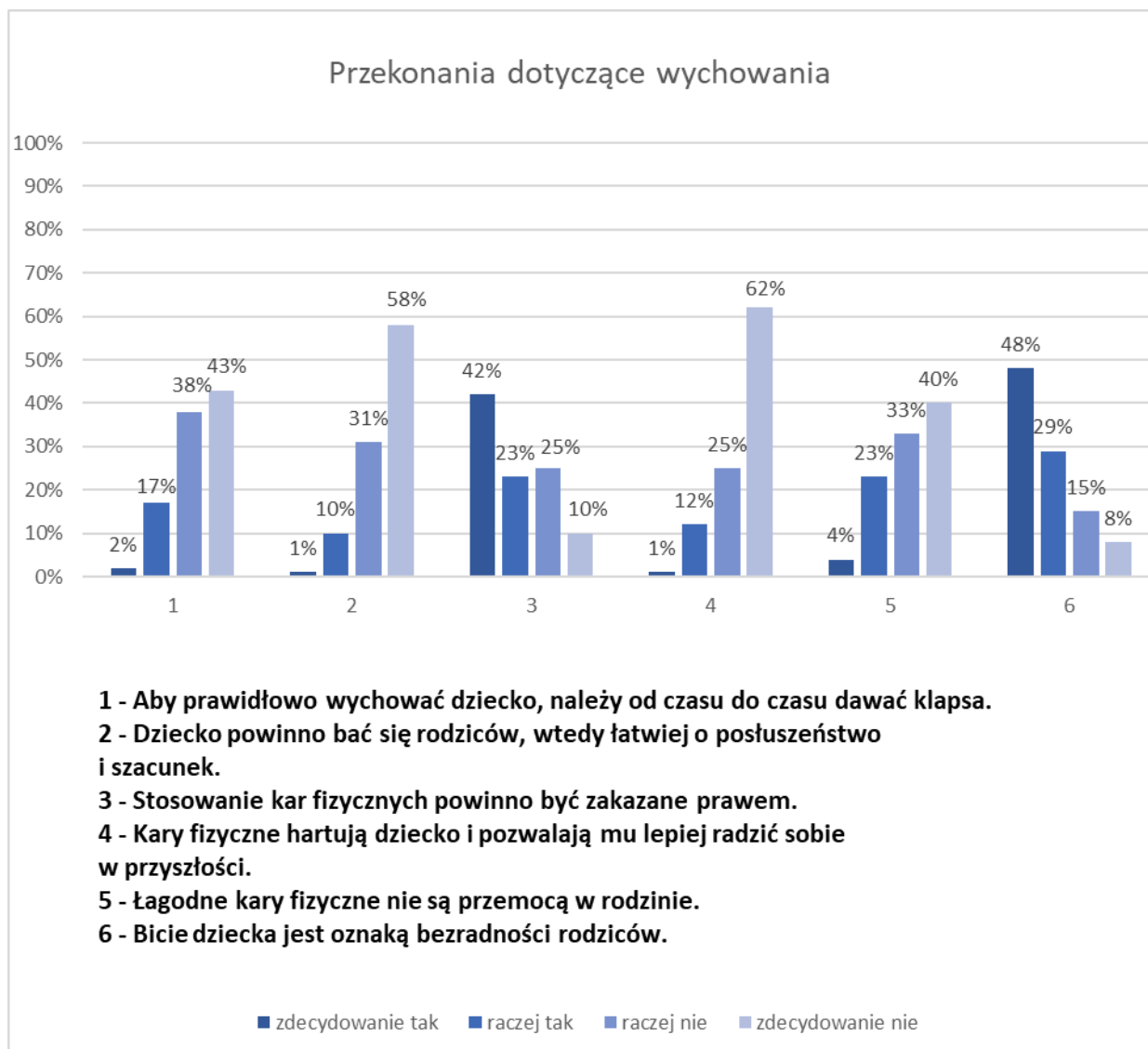
Powyższe wyniki świadczą relatywnie o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat mechanizmów przemocy w rodzinie. Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawia poniższa tabela.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie prawdziwe</i>	<i>Raczej prawdziwe</i>	<i>Raczej nieprawdziwe</i>	<i>Zdecydowanie nieprawdziwe</i>
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	44%	50%	4%	2%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	6%	15%	46%	33%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	66%	15%	15%	4%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	2%	8%	25%	65%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	3%	8%	12%	77%

Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	2%	10%	13%	75%
--	----	-----	-----	-----

Kolejno, respondenci otrzymali propozycje czterech stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, do których trafności mieli się odnieść. **Poniższe wartości pozwalają sądzić, że większość badanych nie przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla tradycyjnego, tj. konserwatywnego wychowania.**

Stwierdzenie „**Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa**” w większości spotkało się z odrzuceniem – **81% mieszkańców nie zgadza się z takim stwierdzeniem**. Dodatkowo łącznie 87% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości. Co istotne **65% badanych zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem**. Kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją łącznie 89% respondentów. **Łącznie 77% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców.**

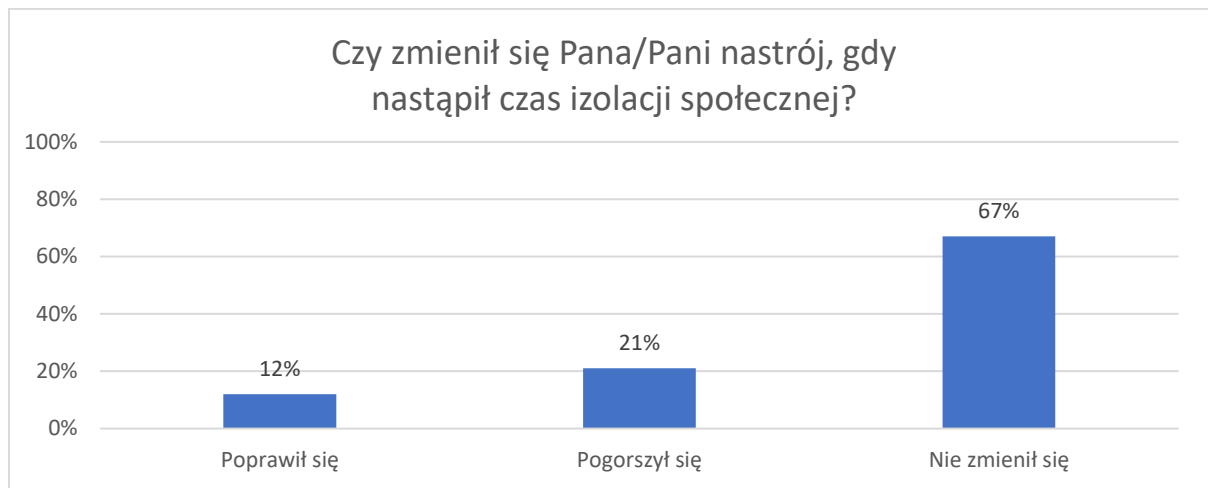

Wpływ pandemii COVID-19 na kondycję psychiczną mieszkańców

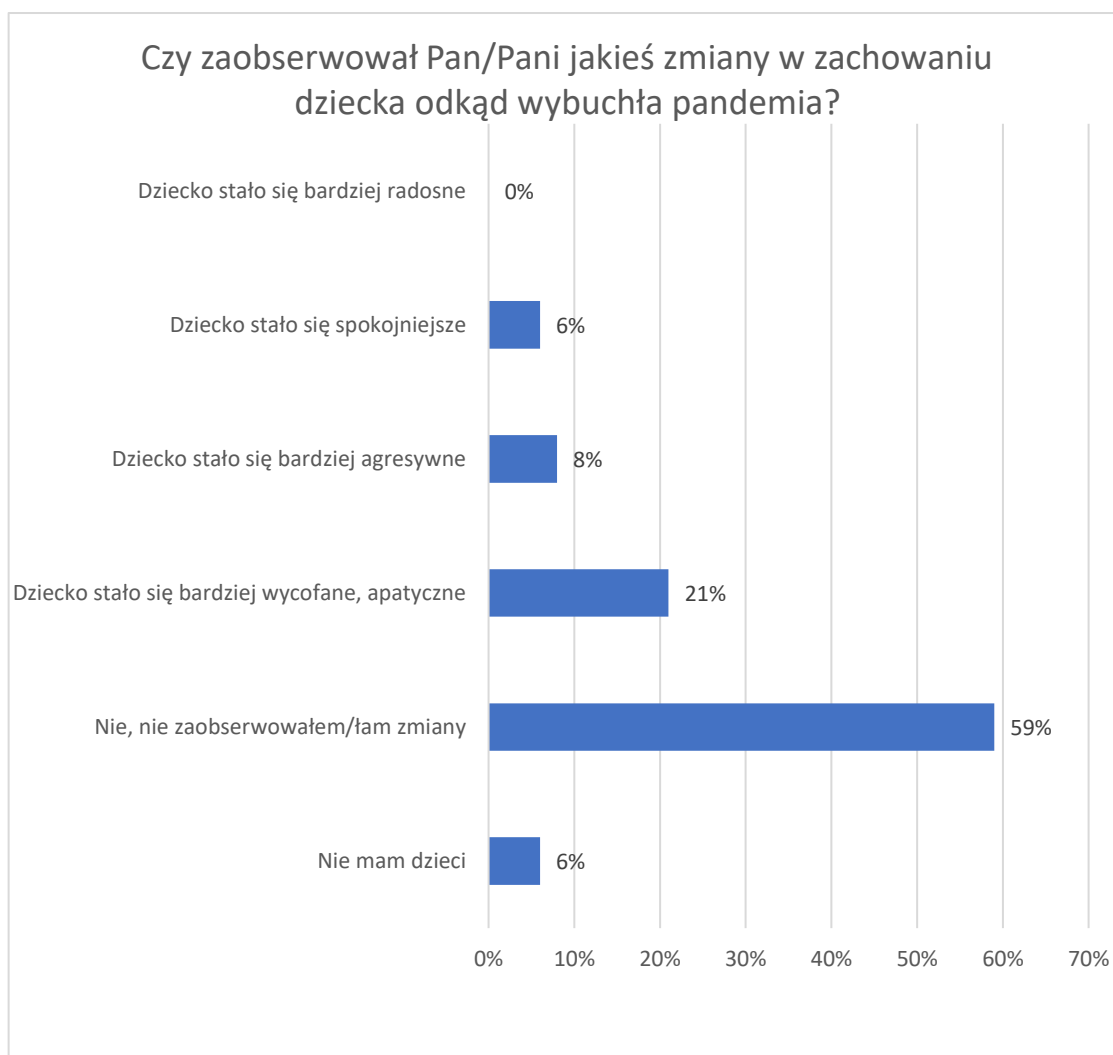
W wyniku panującej pandemii COVID-19 szczególnie drastycznie zmieniają się warunki życia ludzi na całym świecie, a jej skutki społeczne i gospodarcze są dla nas ciągle nieprzewidywalne. W związku ze zmianami, lękiem i izolacją, wywołanymi skutkami pandemii COVID-19, pogorszeniu uległa ogólna kondycja psychiczna społeczeństwa. W wielu przypadkach obecna sytuacja powoduje zagubienie, a w konsekwencji obniżanie poczucia własnej wartości oraz rosnącą głęboką frustrację, bezradność i alienację społeczną.

Zjawiska te najsilniej przejawiają się i są najbardziej widoczne w rodzinach i małych społecznościach, manifestując się w postaci uzależnień, przemocy psychicznej i fizycznej. Jest to szczególnie groźne w relacjach rodzinnych.

W pierwszej kolejności mieszkańcy zostali zapytani o to, czy zmienił się ich nastrój w wyniku izolacji społecznej spowodowanej pandemią COVID-19. **Łącznie 33% respondentów zaobserwowało zmiany w swoim nastroju, z czego 21% wskazuje na jego pogorszenie a 12% na poprawę.**

Następnie zapytano mieszkańców czy zaobserwowali jakieś zmiany w zachowaniu swoich dzieci, odkąd wybuchła pandemia COVID-19. Wyniki wskazują, że część respondentów zaobserwowała negatywne zmiany w ich zachowaniu - **21% wskazało, że ich dziecko stało się bardziej apatyczne i wycofane a 8% zaznaczyło, że ich dziecko stało się bardziej agresywne. 59% nie zaobserwowało żadnych zmian w zachowaniu swojego dziecka.** Pozostałe 6% respondentów nie posiada dzieci.

Niepełnosprawność

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje osoby niepełnosprawne, jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej. Osoby niepełnosprawne to również te, które uzyskały orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów oraz dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności przed ukończeniem 16 roku życia.

W opinii społecznej najczęściej wymienianymi problemami, z jakimi mogą borykać się osoby niepełnosprawne są problemy finansowe, brak dostępu do odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji. Same osoby niepełnosprawne również przyznają, że są to jedne z większych problemów, jakie spotykają na swojej drodze.

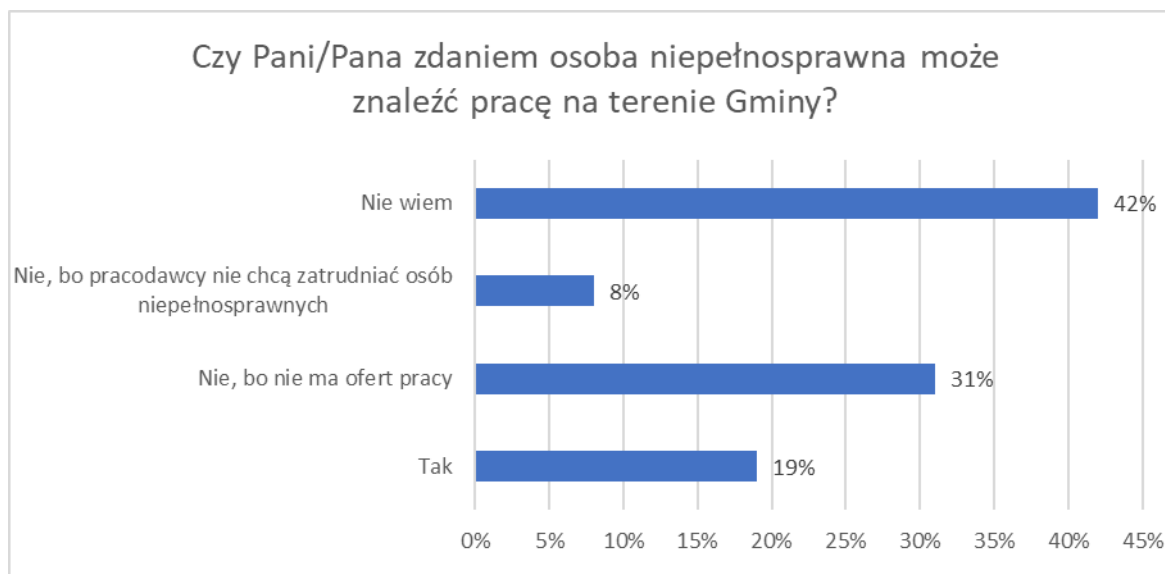
Najczęściej wymieniane problemy rodzin osób niepełnosprawnych to także trudności finansowe. Istotne są trudności w pogodzeniu pracy zarobkowej z opieką nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Ważnymi aspektami w życiu osób bliskich niepełnosprawnym są także wypalenie, przemęczenie i brak sił oraz niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej i rehabilitacji.

Współczesna sytuacja ekonomiczna i społeczna osób niepełnosprawnych w Polsce, mimo upływu ponad dwóch dekad od rozpoczęcia transformacji ustrojowej, nadal nie jest stabilna. Negatywne zjawiska społeczne, takie jak bieda, bezrobocie, bezradność, nie zanikają, ale ewoluują w inne formy. Swymi skutkami obejmują szczególnie osoby najsłabsze i bezbronne. Jednym z takich zjawisk jest wykluczenie społeczne.

Respondenci zostali zapytani, czy w ich opinii osoby niepełnosprawne są przez mieszkańców Gminy akceptowane. **Zdaniem 75% badanych osoby niepełnosprawne nie są wykluczone społecznie w środowisku lokalnym. Natomiast 8% mieszkańców wskazało, że takie osoby nie są akceptowane. Pozostałe 17% nie ma zdania na ten temat.**

Kolejno badani mieli wskazać, czy ich zdaniem osoba niepełnosprawna może uzyskać na terenie Gminy zatrudnienie. Tylko 19% mieszkańców wskazało odpowiedź twierdzącą. 39% z badanych zaznaczyło odpowiedź przeczącą, z czego 31% odpowiedziało, że nie ma ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, a 8%, że pracodawcy nie chcą zatrudniać takich osób. Pozostałe 42% nie ma zdania na ten temat.

2.4. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Skoki

Pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych jest instytucją polityki społecznej państwa, w tym organów samorządowych, które zadania z tym związane realizują za pośrednictwem OPS. Wykonując zadania pomocy społecznej i dyspozycje wynikające z przepisu art. 2 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej podmioty te współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi, tj. podmiotami, które mogą posiadać informacje o potencjalnych beneficjentach pomocy społecznej. W celu prawidłowego wypełniania zadań z zakresu pomocy społecznej konieczna jest rzetelna identyfikacja osób wymagających objęcia pomocą, jak też należyte wykonywanie obowiązków przez pracowników socjalnych, mające na celu monitorowanie sytuacji społecznej. Niekorzystanie bądź korzystanie w niewielkim stopniu z możliwości współpracy nie zapewnia pełnej i skutecznej identyfikacji i następnie oceny sytuacji osób potrzebujących.

Niewątpliwie, ważną grupą, której badanie jest pomocne w identyfikacji problemów społecznych występujących na terenie Gminy a są właśnie pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

W badaniu wzięło udział 20 pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Skokach z czego 19 osób to kobiety.

W pierwszej kolejności badani pracownicy OPS zostali poproszeni o ocenę istotności problemów występujących w ich środowisku lokalnym. **Najistotniejszymi ich zdaniem problemami są: bieda i ubóstwo (95%), uzależnieni od alkoholu (90%), uzależnienie od narkotyków (90%), przemoc domowa (90%), niepełnosprawność (90%) oraz uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej (90%).**

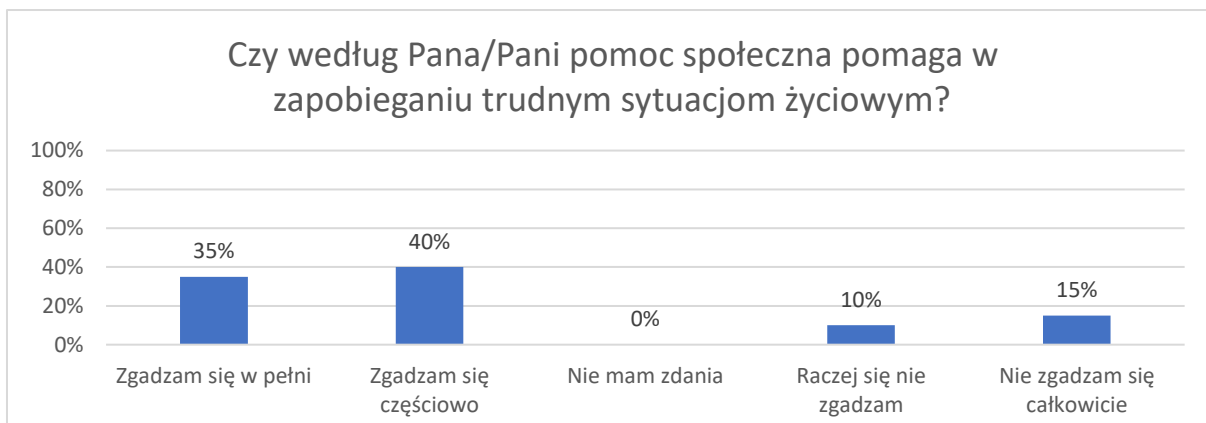
Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawia poniższa tabela.

<i>Problem</i>	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
Uzależnienie od alkoholu	55%	35%	0%	10%
Uzależnienie od narkotyków	30%	60%	0%	10%
Przemoc domowa	45%	45%	0%	10%
Bezrobocie	25%	50%	20%	5%
Bieda, ubóstwo	5%	90%	0%	5%
Bezdomność	0%	40%	50%	10%
Niepełnosprawność	50%	40%	5%	5%
Zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży	30%	35%	30%	5%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze (rodziców z dziećmi)	20%	60%	15%	5%
Bezradność osób w sprawach prowadzenia gosp. domowego	10%	60%	25%	5%
Uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej	45%	45%	5%	5%

Izolacja społeczna osób starszych	10%	40%	45%	5%
Brak poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców gminy	10%	50%	30%	10%
Długotrwałe choroby	45%	30%	20%	5%
Pogorszenie kondycji psychicznej w związku z izolacją w czasie pandemii Covid -19	35%	30%	25%	10%
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	25%	60%	5%	10%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5%	30%	55%	10%

Następnie pracownicy OPS zostali zapytani o to, jakie wsparcie jest ich zdaniem najbardziej potrzebne dla mieszkańców gminy. Respondenci wskazywali na różnorodne formy wsparcia: finansowe, mieszkania socjalne, pomoc psychologiczna i terapeutyczna, miejsca pracy czy też pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Zapytano także pracowników pomocy społecznej czy ich zdaniem instytucja, w której pracują pomaga w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. **40% respondentów odpowiedziało, że zgadza się z tym częściowo a 35% zgadza się w pełni. Pozostałe 10% raczej nie zgadza się a 15% całkowicie nie zgadza się, że pomoc społeczna pomaga w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.** Ta część badanych może nie widzieć efektywności i skuteczności swojej pracy, a tym samym nie odczuwać z niej satysfakcji.

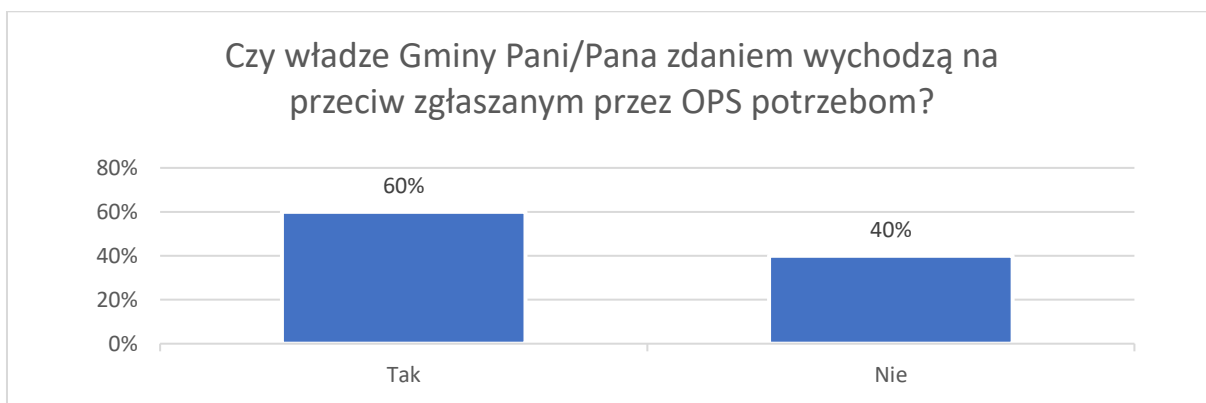
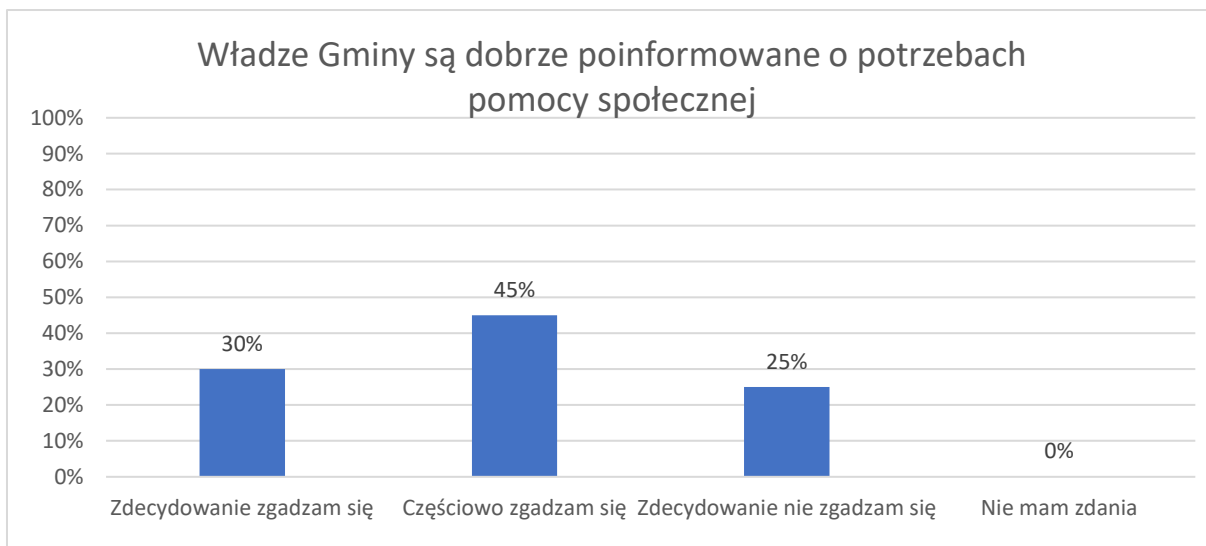
Wypalenie zawodowe to w uproszczeniu wynik chronicznego stresu związanego z pracą, który powoduje, że czujemy się wyczerpani fizycznie i emocjonalnie. Pandemia mocno nasiliła stres i narzuciła nadzwyczajne warunki pracy, stawiając pracowników w bardzo wymagającej sytuacji.

59% z badanych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Skokach wskazała, że odczuwa symptomy wypalenia zawodowego.

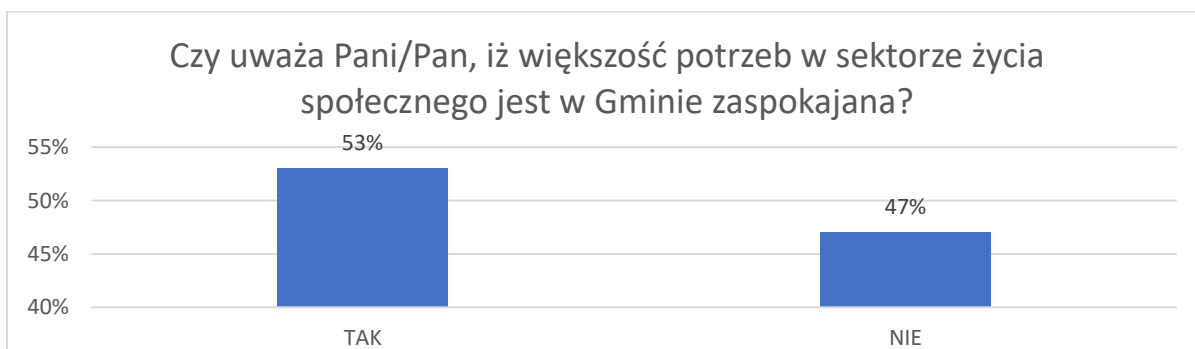

Ośrodki pomocy społecznej mają zgodnie z prawem status gminnych jednostek organizacyjnych. Zapytano więc pracowników OPS czy władze Gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej oraz czy wychodzą naprzeciw zgłaszanym przez ośrodek potrzebom.

Jak wynika z przeprowadzonych badań łącznie 75% respondentów zgadza się, że władze gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej. 25% wyraża zdanie przeciwne. 60% badanych uważa, że władze Gminy wychodzą naprzeciw zgłaszanym przez OPS problemom.

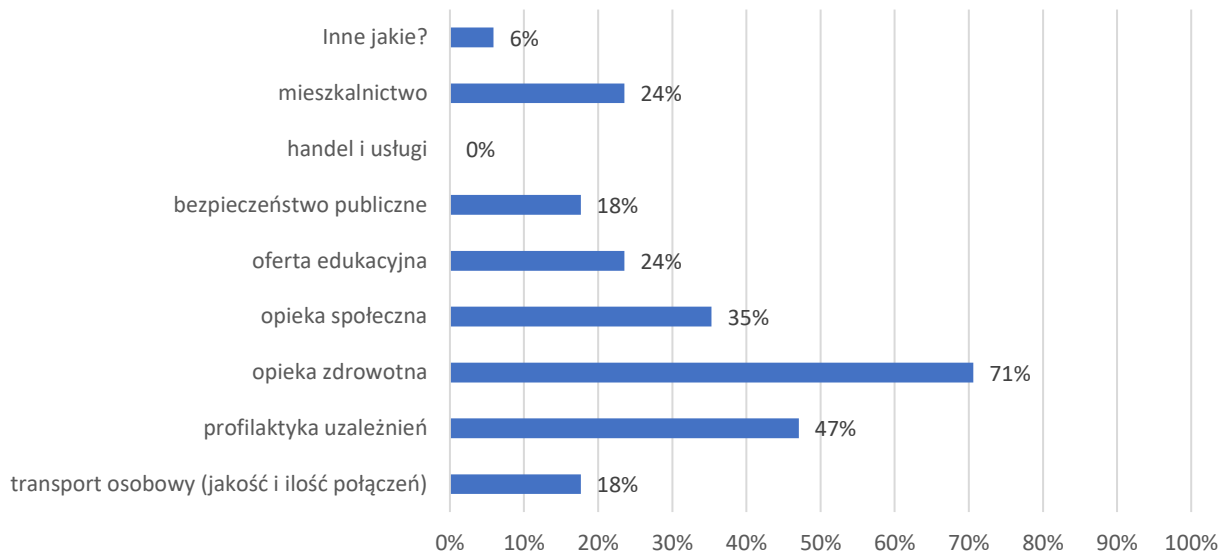

Dodatkowo, ponad połowa badanych (**53%**) uważa, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w gminie zaspokajana. Przeciwnego zdania jest **47%** respondentów.

Zdaniem pracowników ośrodka pomocy społecznej większej uwagi wymagają następujące usługi społeczne: **opieka zdrowotna (71%)**, **profilaktyka uzależnień (47%)** oraz **opieka społeczna (35%)**.

Proszę wybrać spośród listy grup usług społecznych te, które w Pani/Pana ocenie wymagają większej uwagi:

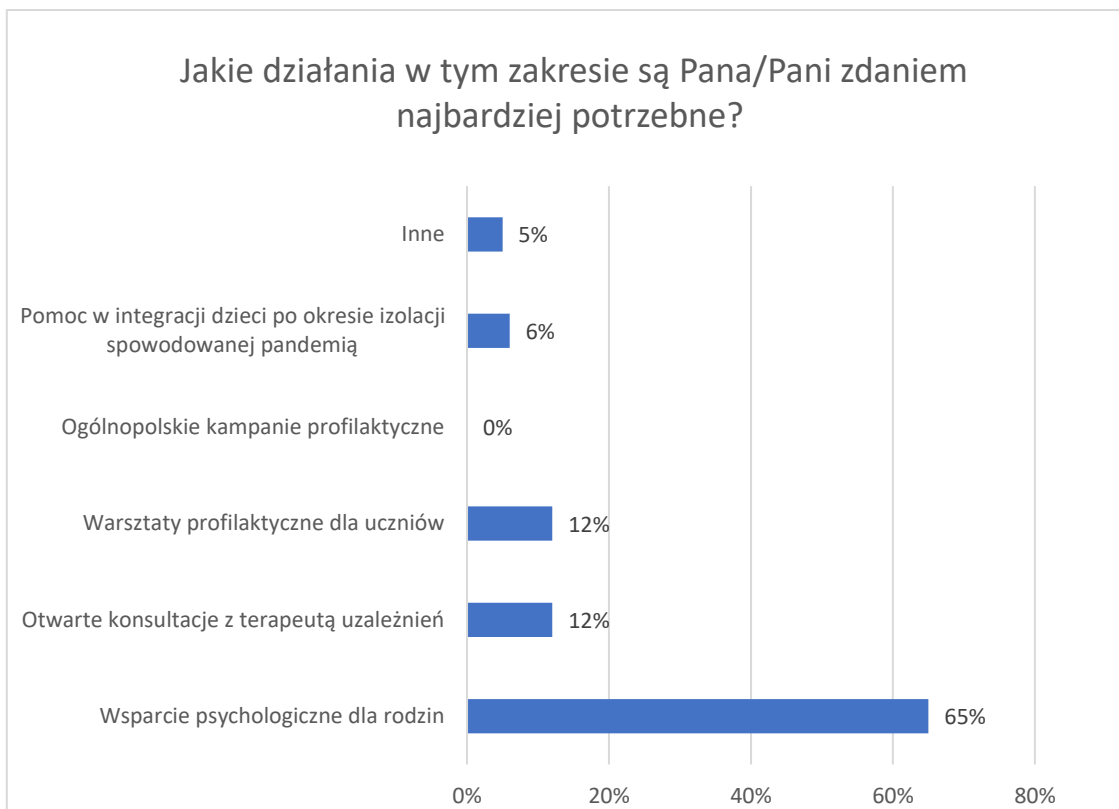

Pracownicy OPS zostali również zapytani czy dostrzegają potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Jak wynika z przeprowadzonego badania 85% z respondentów dostrzega taką potrzebę.

Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie, które z działań w zakresie profilaktyki uzależnień są w ich opinii najbardziej potrzebne. Pracownicy OPS wskazywali najczęściej na potrzebę **udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (65%), organizacji otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (12%) oraz warsztatów profilaktycznych dla uczniów (12%).**

Czy dostrzega Pan/Pani potrzebę realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom?

2.5. Problemy dzieci i młodzieży na terenie Gminy Skoki

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania zostanie udzielona odpowiedź.

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych:

- ◆ alkoholu,
 - ◆ narkotyków,
 - ◆ dopalaczy,
 - ◆ napojów energetycznych,
- a także zagadnienia związane z:
- ◆ uzależnieniami behawioralnymi,
 - ◆ przemocą,
 - ◆ cyberprzemocą,

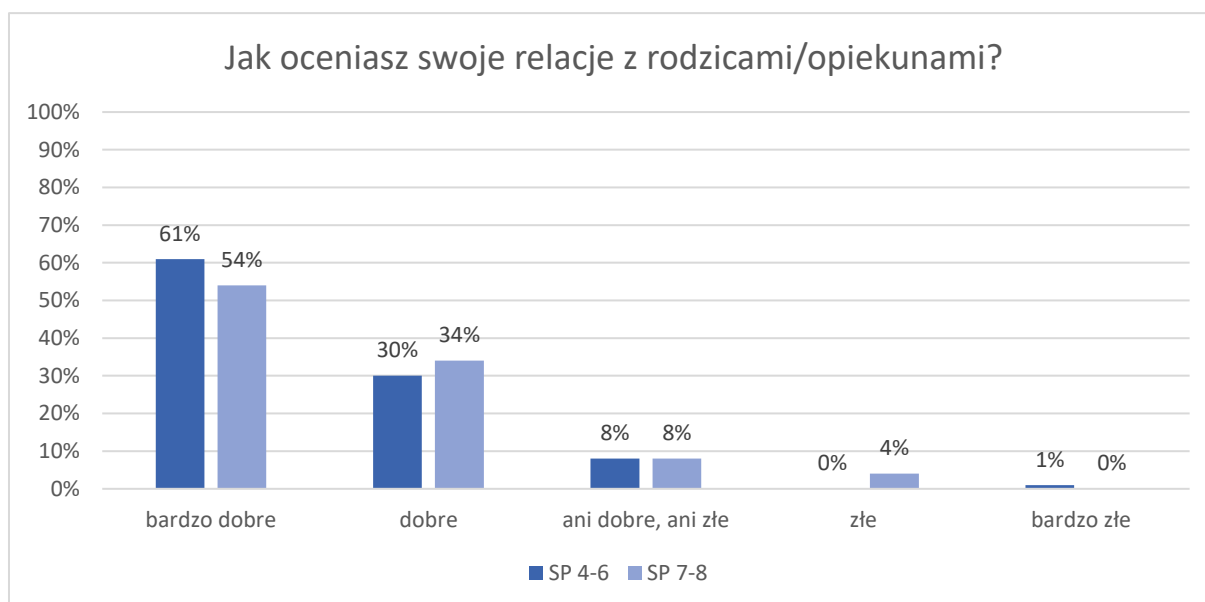
- ◆ sposobami spędzania czasu wolnego.

W badaniu wzięli uczniowie klas Szkół Podstawowych Gminy Skoki w przedziale wiekowym: klas 4-6 oraz 7-8.

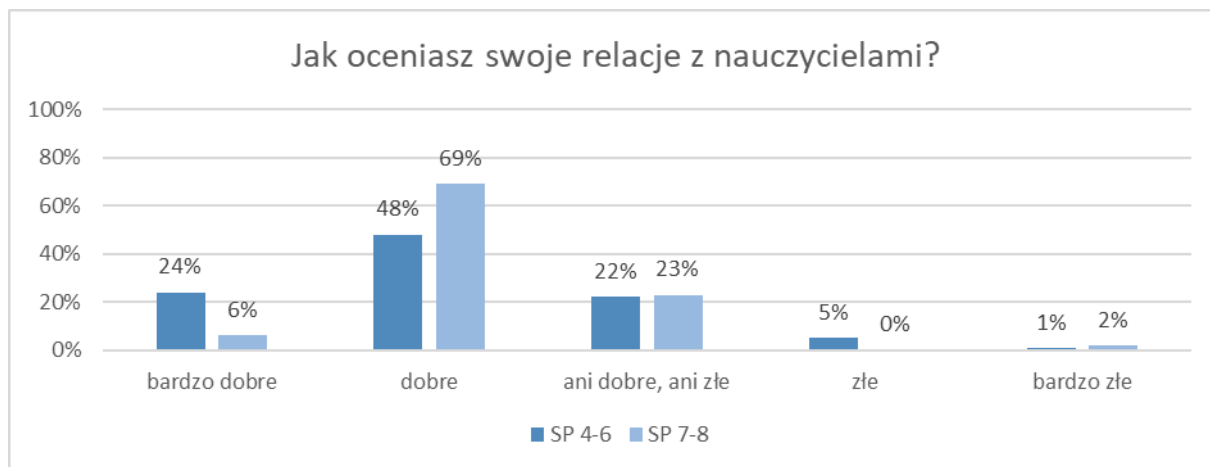
<i>Liczebność grup badanych</i>	
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 4-6 (SP 4-6)	129
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 7-8 (SP 7-8)	78
ŁĄCZNIE	207

Relacje z rodzicami, nauczycielami oraz rówieśnikami

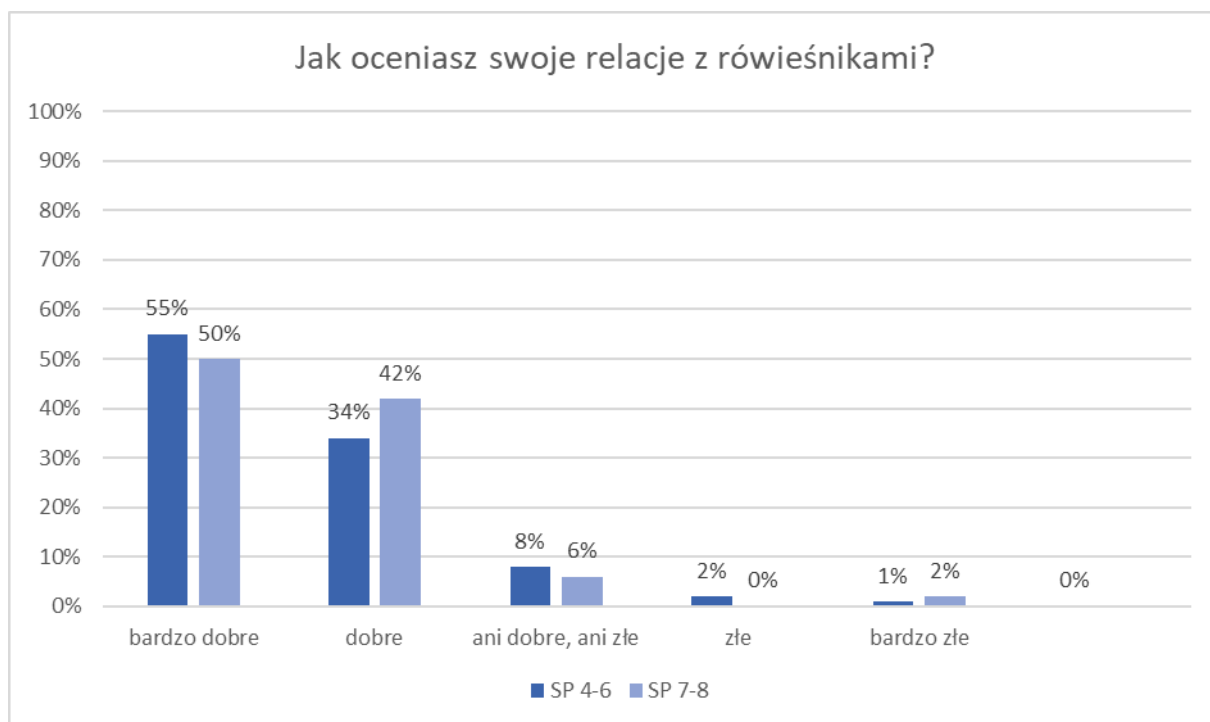
Uczniowie w Gminie Skoki deklarują bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami: SP 4-6: łącznie 91%; SP 7-8: łącznie 88%. Pozytywne relacje rodzinne i umiejętne postępowanie wychowawcze rodziców jest jednym z silniejszych czynników chroniących dorastające dzieci przed angażowaniem się w zachowania ryzykowne/ problemowe.

Jak wynika z przeprowadzonych badań, uczniowie z Gminy Skoki mają w większości **bardzo dobre i dobre relacje z nauczycielami: SP 4-6: łącznie 72%; SP 7-8: łącznie 75%.**

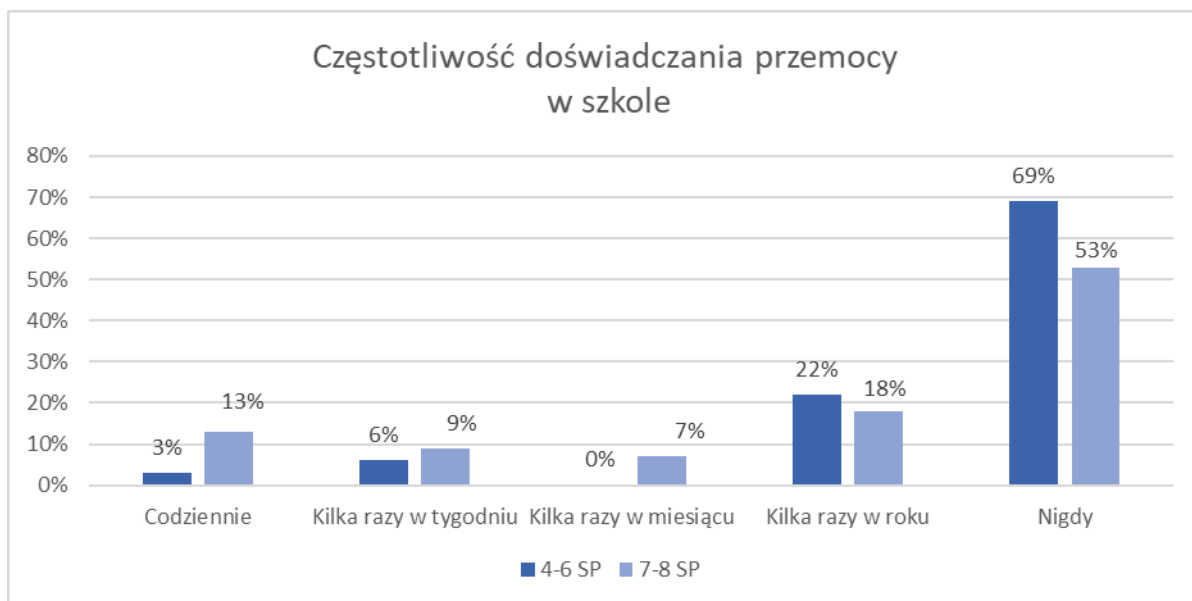
Kolejnym istotnym elementem są relacje z **rówieśnikami** – uczniowie z Gminy Skoki relacje z **rówieśnikami oceniają w większości bardzo dobrze lub dobrze - SP 4-6: łącznie 89%; SP 7-8: łącznie 92%.**

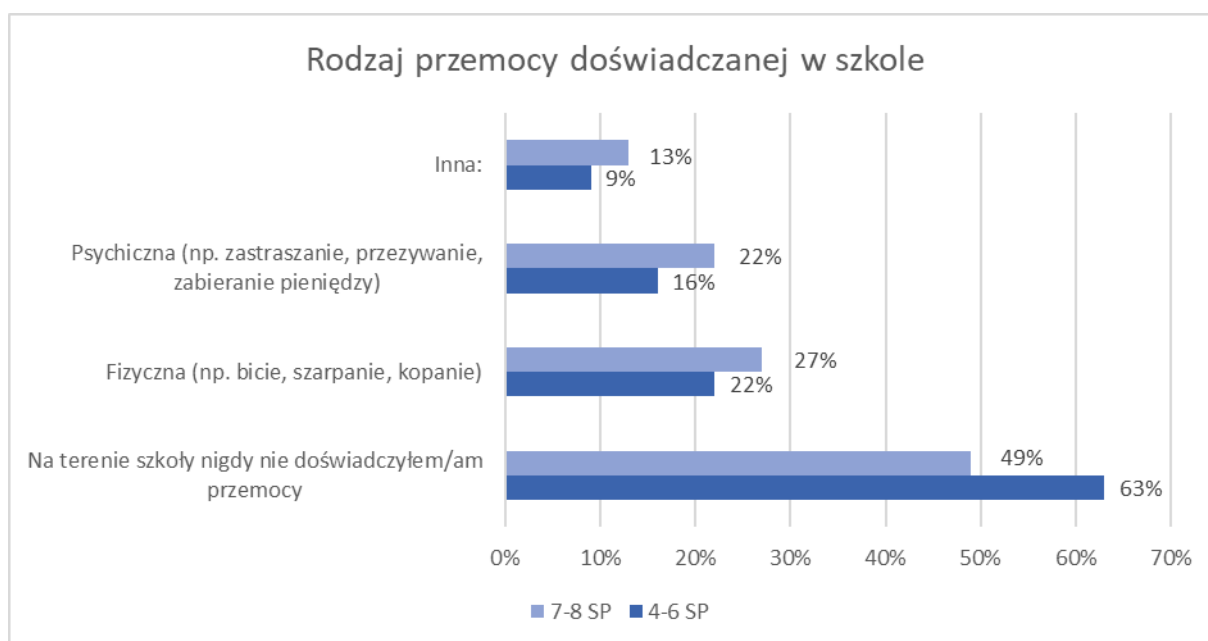
Przemoc w szkole

Spora część uczniów deklaruje, że nie są ofiarami przemocy doświadczanej ze strony innych uczniów (69% 4-6 SP; 53% 7-8 SP).

Niepokojące, wydają się dane, że jest grupa uczniów, która przyznaje, że codziennie doświadcza w szkole przemocy (3% 4-6SP; 13% 7-8 SP). Należy również zwrócić uwagę na fakt, że we wszystkich badanych grupach uczniów pojawiły się deklaracje mówiące o doświadczaniu przemocy w szkole: kilka razy w tygodniu, kilka razy w miesiącu i roku.

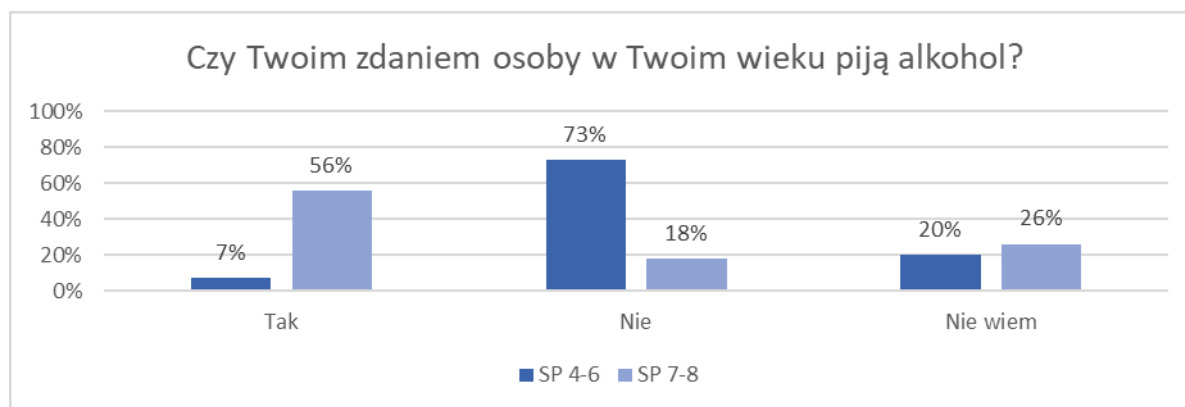
Uczniowie klas 4-6 oraz klas 7-8 częściej doświadczają w szkole przemocy fizycznej niż przemocy psychicznej.

Substancje psychoaktywne

Alkohol:

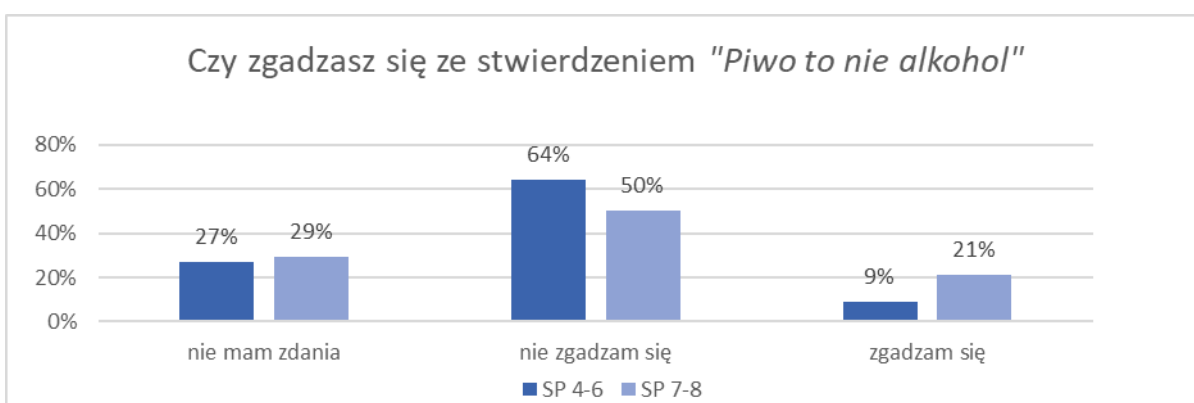
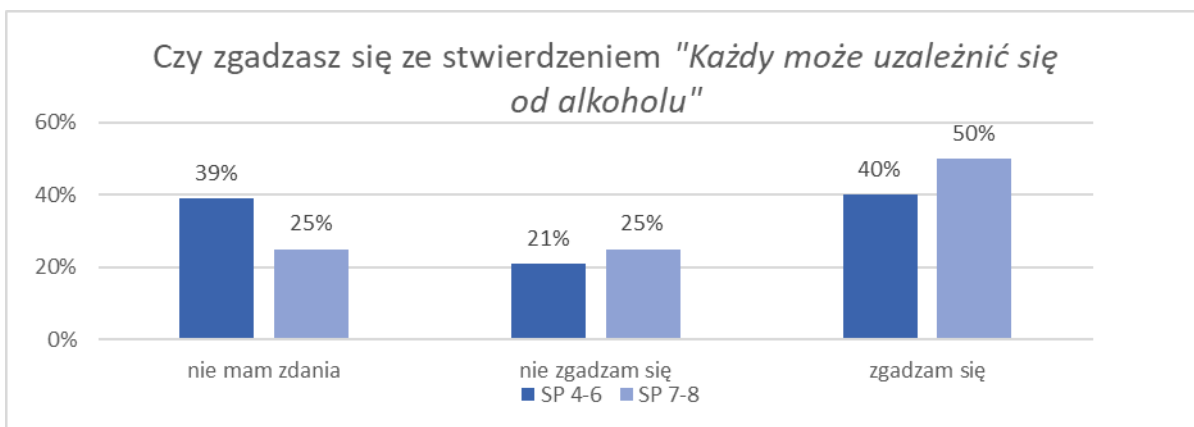
7% uczniów klas 4-6 oraz 56% uczniów klas 7-8 przyznało, że ich rówieśnicy piją alkohol. Następnie badanych zapytano o to, w jakich miejscach ich koledzy/koleżanki spożywają alkohol. Uczniowie wskazywali najczęściej na imprezy i dyskoteki (SP 4-6: 18% SP 7-8: 42%) oraz podczas spędzania czasu na świeżym powietrzu (SP 4-6: 35% SP 7-8: 46%).

Jeżeli chodzi o przyczyny z jakich młodzi ludzie sięgają po alkohol, respondenci wskazywali najczęściej na chęć zaimponowania innym (SP 4-6: 32%, SP 7-8: 56%), dla towarzystwa (SP 4-6: 9%, SP 7-8: 19%) oraz, co niepokojące, aby zapomnieć o kłopotach (SP 4-6: 14%, SP 7-8: 15%).

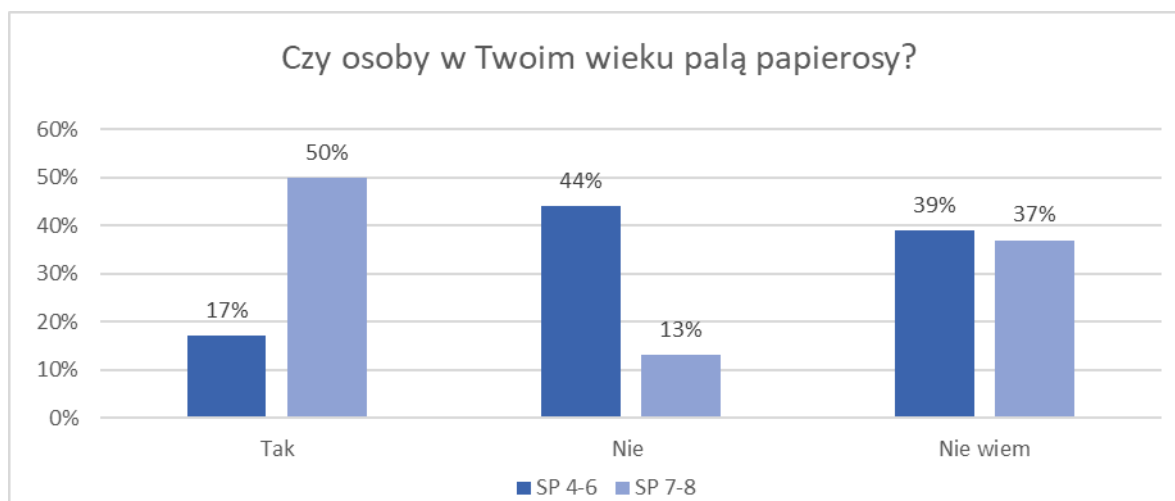
Wśród powodów z jakich sięgają po alkohol uczniowie, wskazywali na różnorodne przyczyny wskazując głównie na: ciekawość, chęć lepszej zabawy, dla towarzystwa czy pod wpływem znajomych.

Większa część (SP 4-6: 40%; SP 7-8: 50%) ankietowanych uczniów ma świadomość spożywania alkoholu i stwierdza, iż każdy może uzależnić się od alkoholu. Jednakże, nie można bagatelizować faktu, iż część uczniów zgodziła się ze stwierdzeniem, iż piwo nie jest alkoholem (SP 4-6: 9%; SP 7-8: 21%). Co oznacza, że spora część badanych uczniów nie jest świadoma wpływu alkoholu na zdrowie i samopoczucie człowieka.

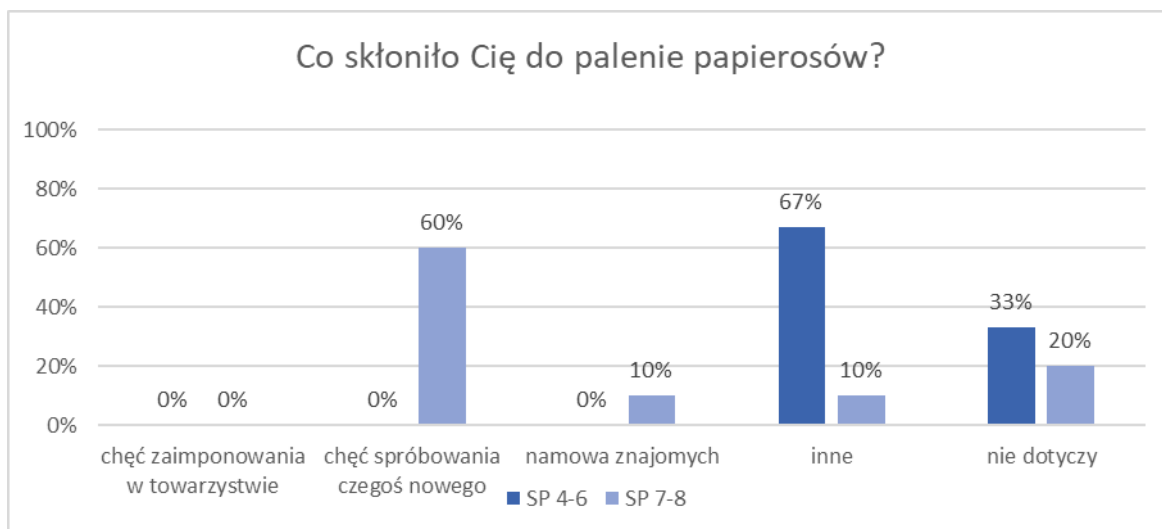
Papierosy:

Jak wynika z przeprowadzonych badań, uczniowie często nie wiedzą, czy ich rówieśnicy palą papierosy SP 4-6: 39%, SP 7-8: 37%. Jednakże 17% młodszych i 50% starszych uczniów wskazało, że osoby w ich wieku palą papierosy. Pozostałe 44% uczniów klas 4-6 oraz 13% uczniów klas 7-8 odpowiedziało, że ich rówieśnicy nie palą wyrobów tytoniowych.

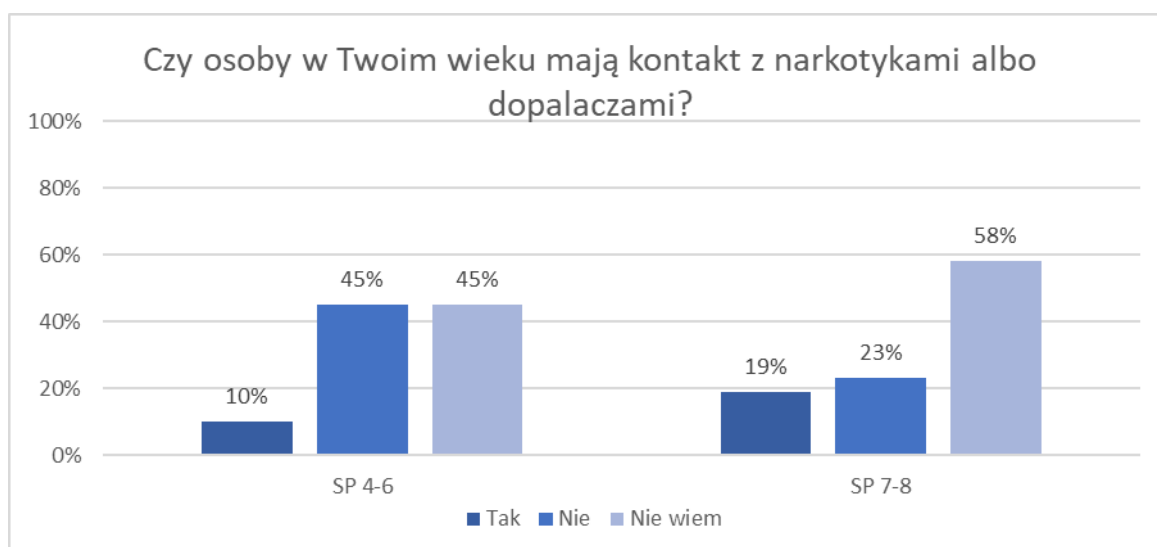
Inicjację nikotynową ma za sobą 5% uczniów klas 4-6 oraz 30% uczniów klas 7-8, z czego 4% uczniów młodszych i 14% starszych deklaruje, że spróbowali palenia tylko raz.

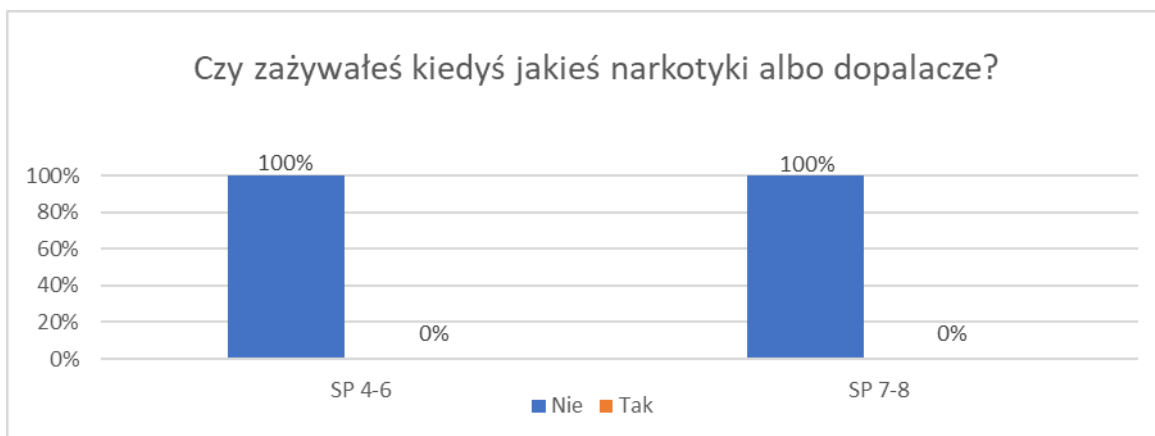
Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była **chęć spróbowania czegoś nowego** (SP 7-8: 60%) oraz inne nie wymienione powody.

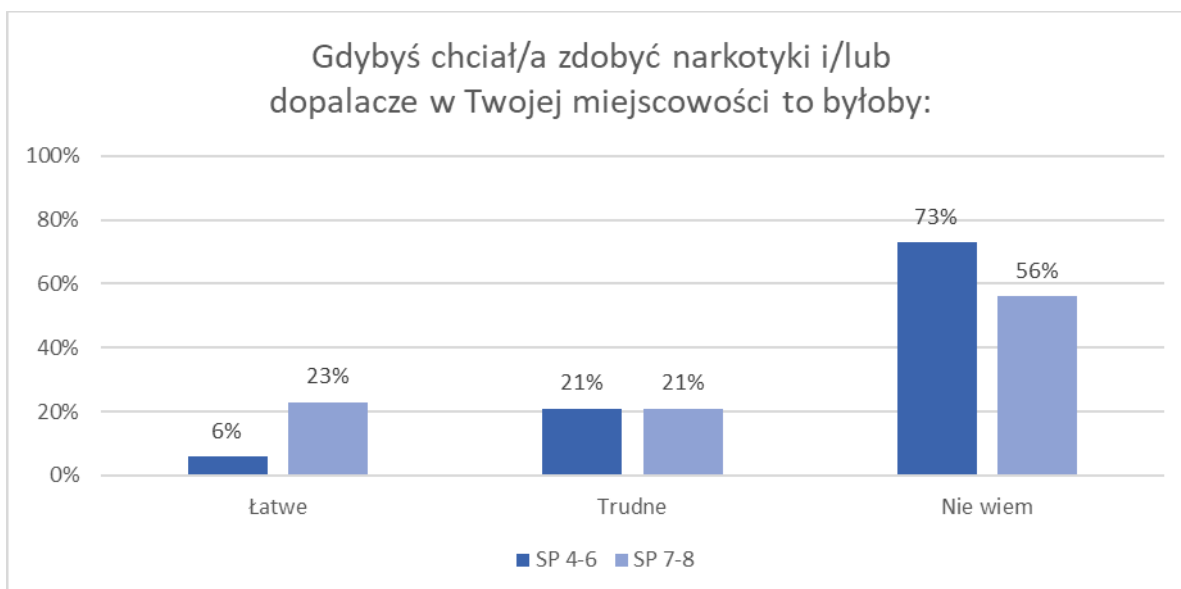
Narkotyki i dopalacze

Wyniki badań wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków: 10% uczniów klas 4-6 oraz 19% uczniów klas 7-8 wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami. Jednocześnie, nie pojawiły się deklaracje uczniów Gminy Skoki, w których przyznaliby, że przyjmowali substancje psychoaktywne takie jak narkotyki i dopalacze.

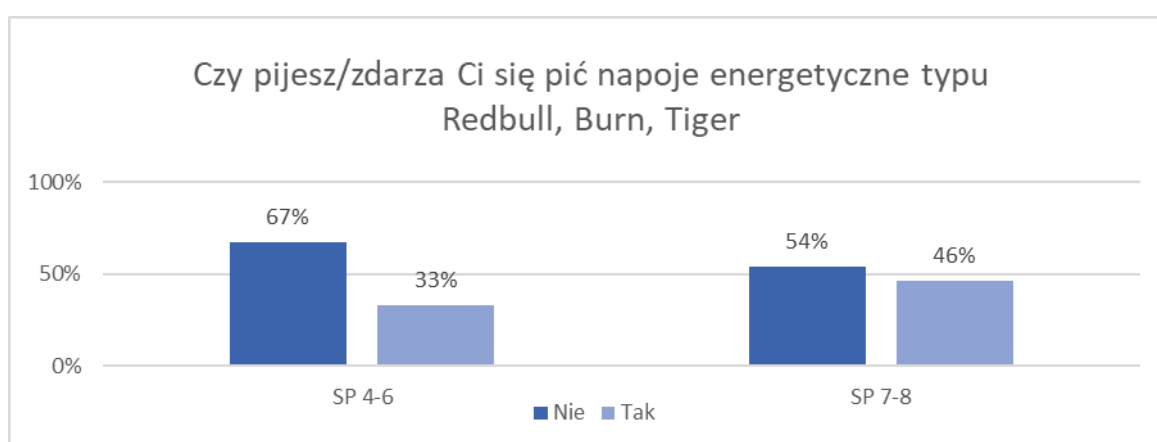
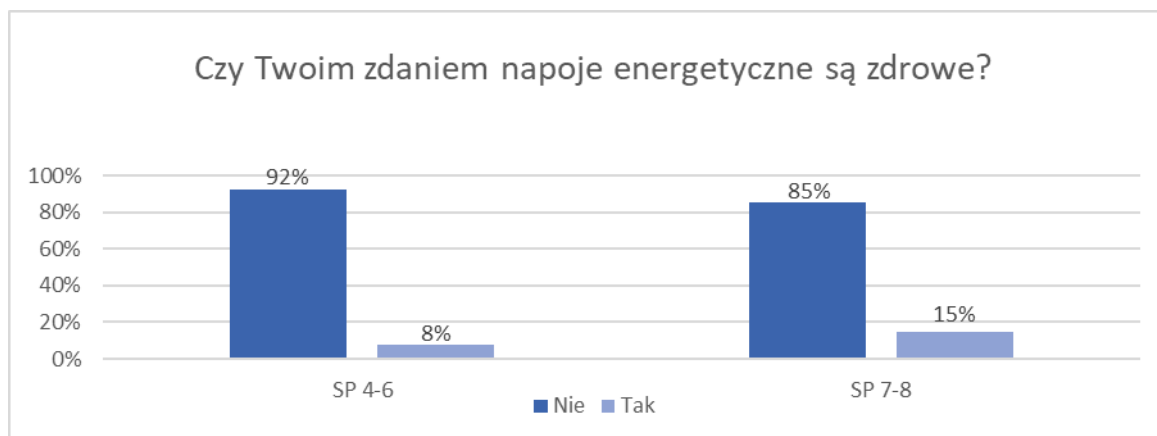

Uczniowie w większości **wskazywali, że nie wiedzą czy zdobycie narkotyków lub dopalaczy byłoby łatwe/trudne** (SP 4-6: 73%; SP 7-8: 56%). Jednakże, **23% uczniów klas 7-8 twierdzi, że byłoby to łatwe**, a **21% uczniów klas 4-6 oraz 21% uczniów klas 7-8 zaznaczyło, że byłoby to trudne**.

Spożywanie napojów energetyzujących przez dzieci i młodzież

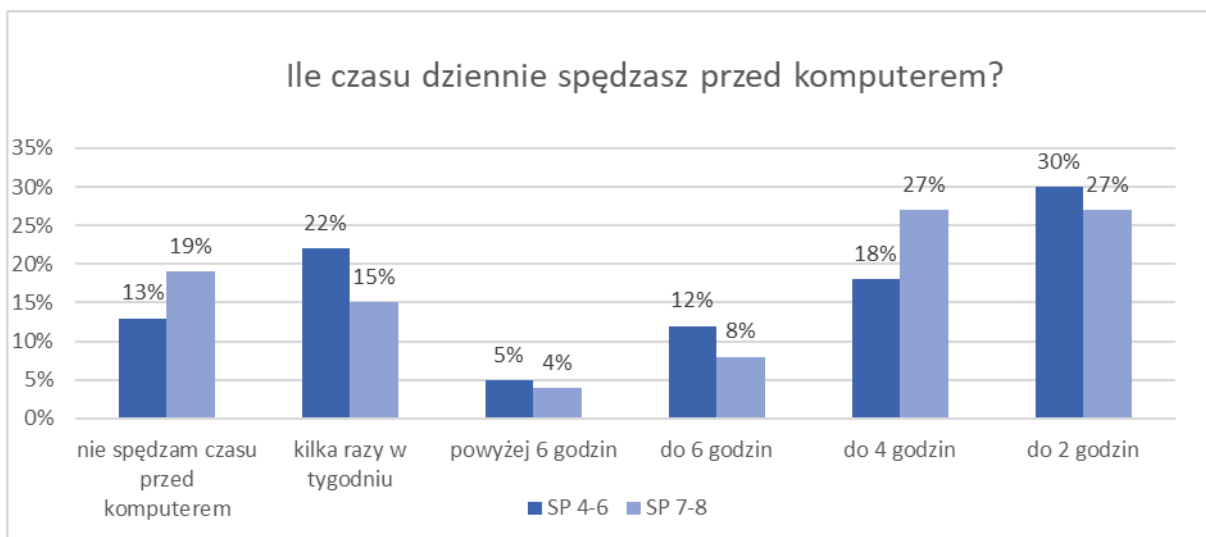
8% uczniów klas SP 4-6 oraz 15% uczniów klas SP 7-8 jest zdania, że napoje energetyczne są zdrowe. Co więcej 33% uczniów z młodszej grupy oraz 46% uczniów starszych deklaruje, że pije napoje energetyczne.

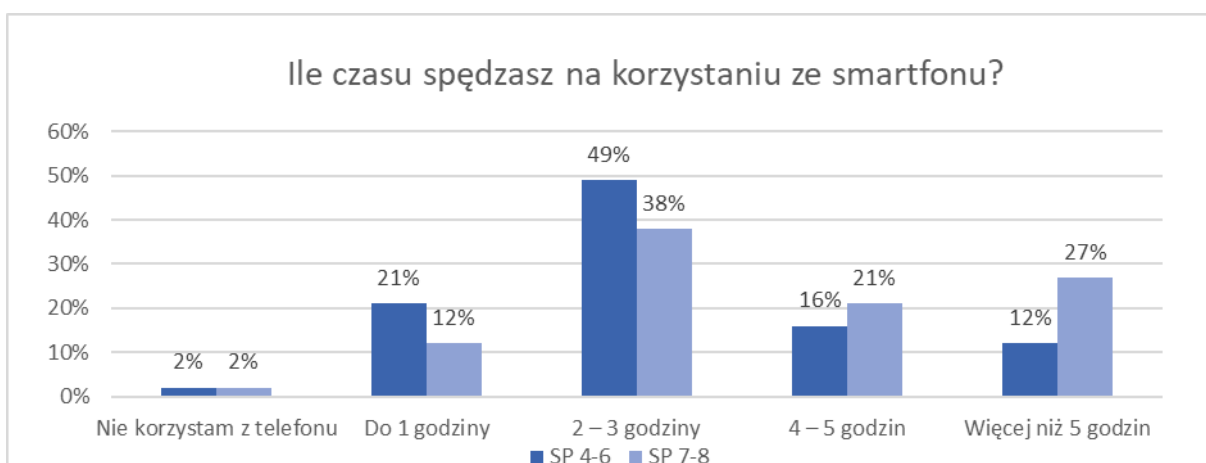
Uczniowie deklarujący spożywanie napojów energetycznych, najczęściej wskazywali, że piją je raz w miesiącu. Pojawiały się również odpowiedzi starszych uczniów (klasy SP 7-8), mówiące o przyjmowaniu tych napojów codziennie (16%).

Uzależnienia behawioralne: Internet, smartfon, hazard

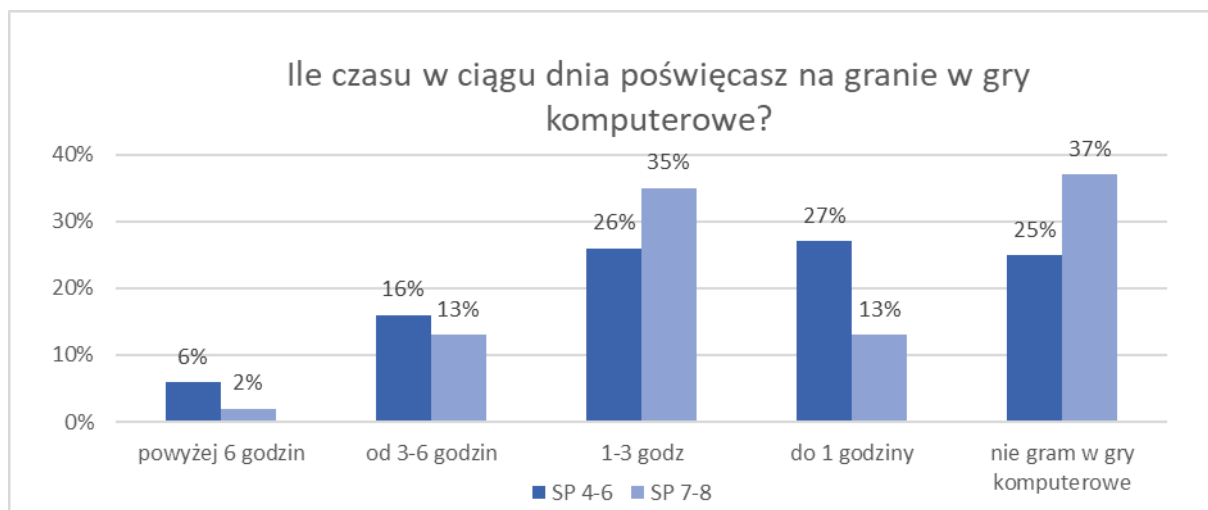
Uczniowie szkół podstawowych Gminy Skoki najczęściej spędzają przed komputerem do 4 godzin dziennie (SP 4-6: 18%; SP 7-8: 27%) oraz co niepokojące nawet powyżej 6 godzin dziennie (SP 4-6: 5%; SP 7-8: 4%).

W przypadku korzystania ze smartfону młodszy uczniowie deklarują najczęściej czas pomiędzy 2 a 3 godziny dziennie (SP 4-6: 49%; SP 7-8: 38%). Niepokojące są deklaracje 27% starszych uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfону powyżej 5 godzin dziennie.

Zapytaliśmy uczniów, ile czasu w ciągu dnia poświęcają na granie w gry komputerowe. Optymistyczne są wskazania 25% uczniów klas 4-6 oraz 37% uczniów klas 7-8 mówiące, że nie grają w gry komputerowe. Natomiast, warto zwrócić uwagę, że najwięcej czasu na gry komputerowe poświęcają uczniowie młodszych klas.

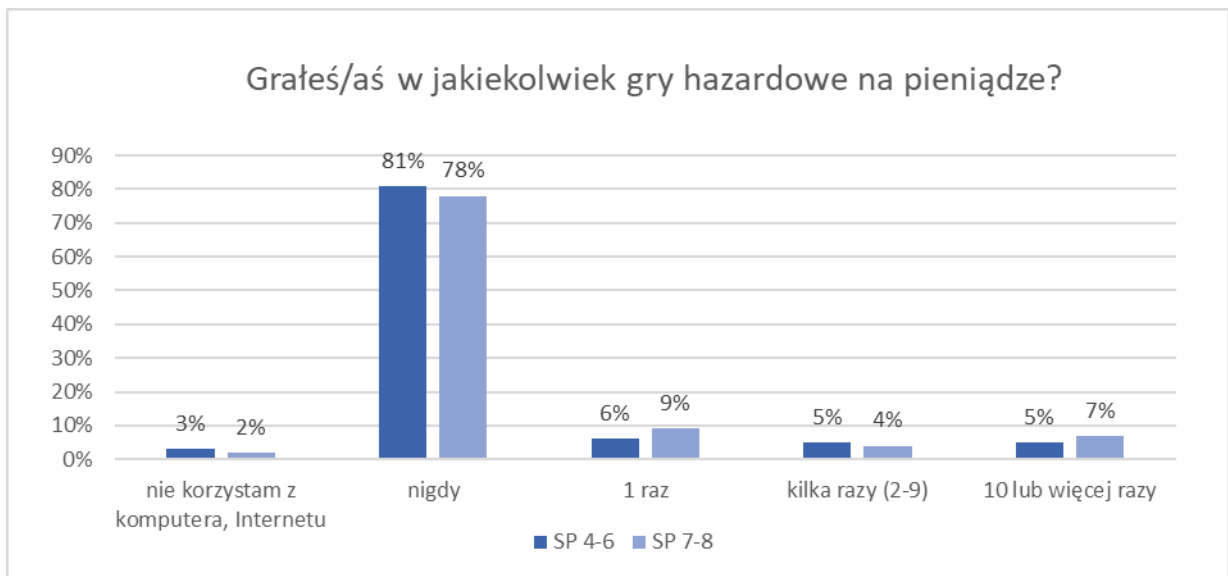
Jeżeli chodzi o **powody korzystania z telefonu komórkowego** na pierwszym miejscu znajdują się: słuchanie muzyki (SP 4-6: 30%), portale społecznościowe (SP 7-8: 28%) oraz oglądanie tzw. memów (SP 4-6: 14%; SP 7-8: 15%).

Łącznie **81% uczniów klas 4-6 oraz 65% uczniów klas 7-8 deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki**. Aczkolwiek, spora część uczniów, szczególnie starszych przyznaje, że **odczułaby brak dostępu do Internetu (SP 4-6 – 14%; SP 7-8 – 21%)**. Jednocześnie 5% uczniów klas 4-6 oraz 14% klas 7-8 stwierdziło, że **korzystanie z Internetu jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuliaby bardzo negatywnie**.

19% uczniów SP 4-6 oraz 40% uczniów klas SP 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”.

Uczniowie dość często otrzymywali wiadomości z obelgami (SP 4-6 - 25%; SP 7-8- 33%) oraz często ich prywatna wiadomość była udostępniana innej osobie (SP 4-6 -16%; SP 7-8 - 33%).

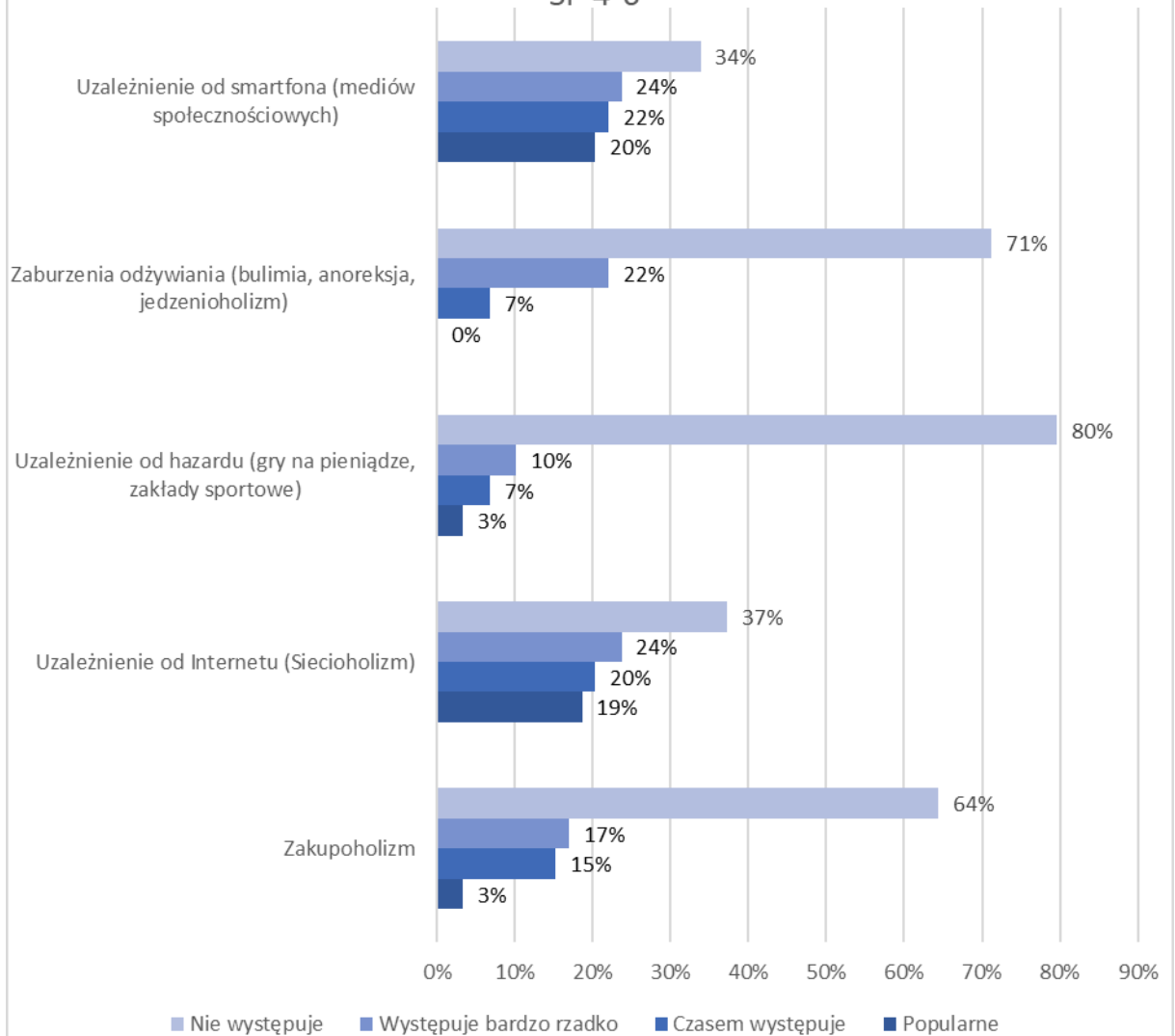
Uczniowie z Gminy Skoki w sporej większości (SP 4-6: 81%, SP 7-8: 78%) nie mają doświadczenia z hazardowymi grami na pieniądze. Jednakże, 15% uczniów SP 4-6 oraz 20% uczniów starszych miało do czynienia z taką formą hazardu.

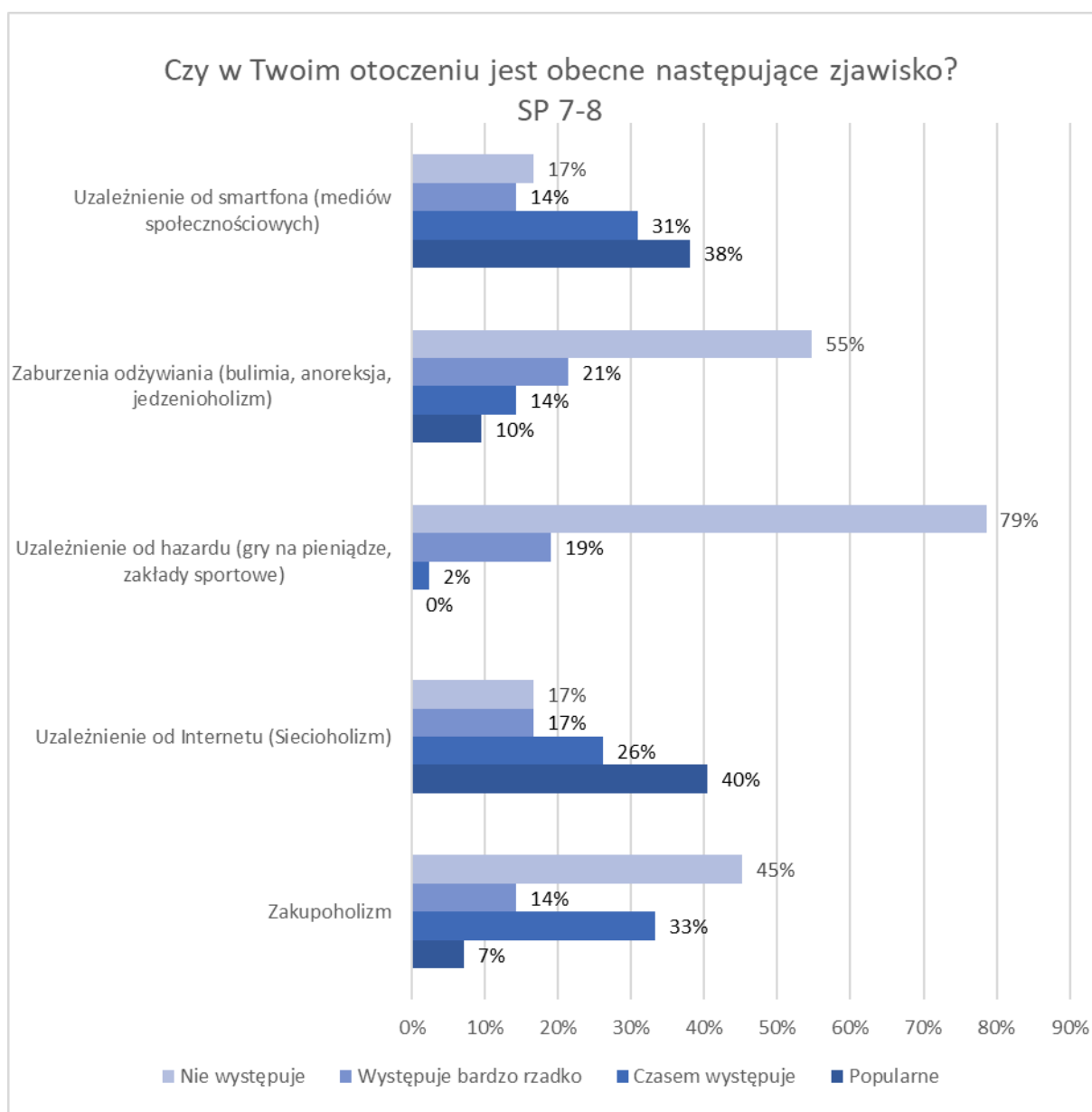

Respondenci dokonywali subiektywnej oceny zaprezentowanych uzależnień od bardzo powszechnego zjawiska do jego braku. Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawiają poniższe wykresy.

Czy w Twoim otoczeniu jest obecne następujące zjawisko?

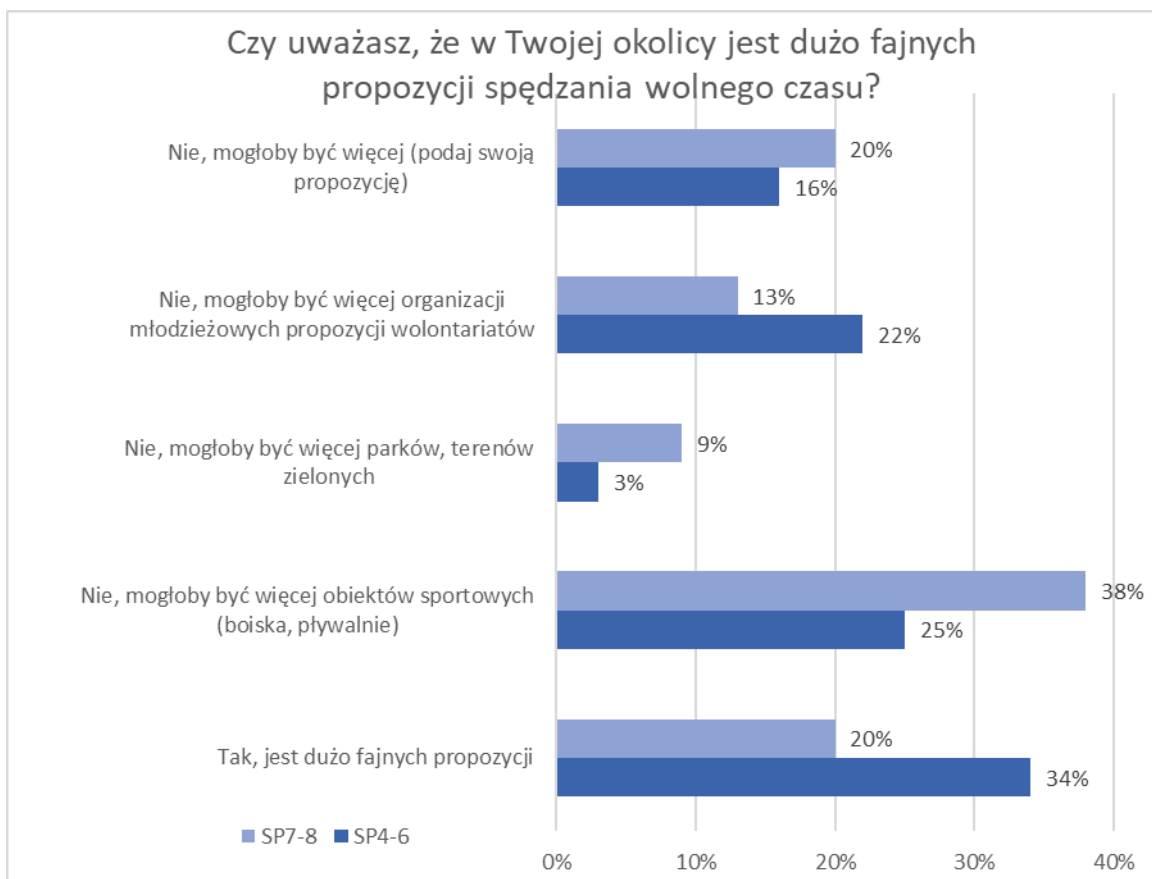
SP 4-6

Czas wolny

Uczniowie uważają, że w okolicy jest wiele atrakcyjnych propozycji spędzania wolnego czasu, jednak zaznaczają, iż mogłoby pojawić się więcej obiektów sportowych (SP 4-6 – 25%, SP 7-8 – 38%).

Uczniowie najczęściej wolnego czasu spędzają z rodziną (SP 4-6: 34%) lub ze znajomymi z klasy (SP 4-6: 22%; SP 7-8: 25%). Co więcej, względnie duży odsetek uczniów woli ten czas spędzić samotnie (SP 4-6: 19%; SP 7-8: 29%).

2.6. Podsumowanie części diagnostycznej

Podsumowanie badań ankietowych

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w Gminie Skoki można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców Gminy Skoki.

- ◆ Mieszkańcy Gminy Skoki za najistotniejsze problemy w ich środowisku lokalnym uznali: uzależnienie rodzin od form pomocy społecznej (75%), uzależnienie od alkoholu (66%), problemy opiekuńczo – wychowawcze (64%), niepełnosprawność (62%) oraz zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży (60%).
- ◆ 77% respondentów posiada pracę. Ci badani, którzy nie posiadają zatrudnienia, wskazywali najczęściej, że przyczyną bezrobocia w ich przypadku jest zbyt mała ilość

miejsc pracy w gminie (42%), brak dojazdu (33%) a także to, że potrafią poradzić sobie bez pracy (25%).

- ◆ Mieszkańcy oceniali współpracę w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi. 37% badanych ocenia tę współpracę przeciętnie, łącznie 35% dobrze i bardzo dobrze. Z kolei 13% wskazało, że współpraca ta przebiega źle. Pozostałe 15% nie ma zdania na ten temat.
- ◆ Ponadto, ponad połowa badanych (62%) jest zdania, iż większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w Gminie zaspokajana. Zdaniem mieszkańców największej uwagi ze strony władz wymaga opieka zdrowotna (85%).
- ◆ Zdecydowana większość (68%) mieszkańców Gminy Skoki czuje się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania.
- ◆ Jak wynika z badań przeprowadzonych w Gminie Skoki, 33% mieszkańców utrzymuje bardzo dobre relacje z najbliższymi sąsiadami, a 52% oceniło je jako poprawne.
- ◆ Zdecydowana większość (73%) mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Badani wskazywali najczęściej na potrzebę organizacji wsparcia psychologicznego dla rodzin (29%), warsztatów profilaktycznych dla uczniów (24%), integracji dzieci i młodzieży po okresie pandemii (24%) oraz otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (18%).
- ◆ Tylko 35% badanych posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie.
- ◆ 23% badanych wskazało, że mają w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Ponadto, 35% podejrzewa, że osoby, które znają mogą być ofiarami przemocy w rodzinie. Zjawisko przemocy w rodzinie może być zatem znacznym problemem w lokalnej społeczności.
- ◆ Łącznie 33% respondentów zaobserwowało zmiany w swoim nastroju w wyniku izolacji społecznej spowodowanej pandemią COVID-19: 21% wskazuje na jego pogorszenie.
- ◆ W subiektywnej ocenie 54% badanych sytuacja osób starszych w Gminie Skoki jest dobra, 13% uważa, że jest zła, a 33% nie ma zdania w tej kwestii. Poza tym, 85% badanych uważa, że oferta skierowana do osób starszych jest wystarczająca, lecz brakuje m.in. klubu seniora, działań aktywizujących czy pomocy w codziennym funkcjonowaniu osobom samotnym.

- ◆ Zdaniem 75% badanych osoby niepełnosprawne nie są wykluczone społecznie w środowisku lokalnym. Natomiast 8% mieszkańców wskazało, że takie osoby nie są akceptowane. Pozostałe 17% nie ma zdania na ten temat. 39% badanych uważa, że osoby niepełnosprawne nie są w stanie znaleźć zatrudnienia na terenie gminy.

2. Występujące problemy według pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Skoki

- ◆ Najistotniejszymi zdaniem pracowników OPS problemami w środowisku lokalnym są bieda i ubóstwo (95%), uzależnieni od alkoholu (90%), uzależnienie od narkotyków (90%), przemoc domowa (90%), niepełnosprawność (90%) oraz uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej (90%).
- ◆ 35% respondentów odpowiedziało, że zgadza się z tym w pełni, że pomoc społeczna pomaga w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Aczkolwiek, pewien odsetek badanych się co do tego nie zgadza – ci respondenci mogą nie widzieć efektywności i skuteczności swojej pracy, a tym samym nie odczuwać z niej satysfakcji. Ponadto połowa badanych wskazała, że odczuwa symptomy wypalenia zawodowego. Mogą oni wymagać wsparcia ze strony psychoterapeuty.
- ◆ Jak wynika z przeprowadzonych badań 75% respondentów zdecydowanie lub częściowo zgadza się, że władze gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej. 60% badanych uważa, że władze gminy wychodzą naprzeciw zgłaszanym przez OPS problemom.
- ◆ 53% uważa, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w Gminie zaspokajana. Przeciwnego zdania jest 47% respondentów. Może z tego wynikać, że podejmowane działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są w niektórych obszarach niedostateczne.
- ◆ 85% pracowników OPS dostrzegają potrzebę prowadzenia działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Respondenci wskazywali najczęściej na potrzebę udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (65%), organizacji otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (12%) oraz warsztatów profilaktycznych dla uczniów (12%).

3. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

- ◆ Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Skoki jest zauważalnym problemem. 5% uczniów klas 4-6 oraz 20% uczniów klas 7-8 deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową.

- ◆ Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 5% młodszych uczniów oraz 30% starszych uczniów. Jednocześnie, niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych..
- ◆ Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze nie występuje wśród uczniów szkół Gminy Skoki.
- ◆ Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i telefonu komórkowego. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 5 godzin dziennie.
- ◆ 19% uczniów klas 4-6 oraz 40% uczniów klas 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Uczniowie również często byli odbiorcami obraźliwych wiadomości z obelgami i wyzwiskami (SP 4-6 – 25%; SP 7-8 – 33%), a także byli ofiarami udostępniania osobom trzecim ich prywatnej wiadomości (SP 4-6 – 16%; SP 7-8 – 33%).
- ◆ Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że problem przemocy rówieśniczej jest widoczny.

Analiza SWOT

To jedna z najbardziej popularnych i rozpowszechnionych metod analitycznych. Jej nazwa wywodzi się od pierwszych liter angielskich słów: *Strengths- Mocne (silne) strony; Weakneeses- Słabe strony; Opportunities- Szanse; Threats- Zagrożenia.*

Analiza SWOT przeważnie wykorzystywana jest do oceny wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych. Diagnoza i ocena szans oraz zagrożeń, wynikających z otoczenia, oraz potencjału wewnętrznego stanowi zbiór informacji na podstawie, których możliwe jest wytyczanie celów strategicznych.

Analiza SWOT została oparta na informacjach zawartych w kompleksowej diagnozie sytuacji społecznej w Gminie. Stanowi ona podstawę do identyfikacji i określenia kierunków działań. Analizę SWOT dla Gminy Skoki przedstawia tabela przedstawiona poniżej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ◆ dobre rozpoznanie przez władze i instytucje lokalne istniejących problemów społecznych w gminie, ◆ współpraca instytucji oświatowych, kulturalnych oraz stowarzyszeń z instytucjami samorządu gminnego, ◆ regularna organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych, ◆ promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, ◆ aktywna działalność Gminnej Biblioteki Publicznej, ◆ wykwalifikowani członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz GKRPA (stale podnoszący swoje kompetencje); ◆ wykwalifikowana kadra nauczycielska stale podnosząca swoje kwalifikacje, ◆ funkcjonowanie Punktu konsultacyjno-terapeutycznego, ◆ korzystna atmosfera wychowawcza oraz przyjazne środowisko szkolne, ◆ ponad połowa badanych mieszkańców (62%) jest zdania, iż większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w Gminie zaspokajana, ◆ problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze nie występuje wśród uczniów szkół Gminy Skoki, ◆ mała skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zdaniem mieszkańców największej uwagi ze strony władz wymaga opieka zdrowotna (85%), ◆ tylko 35% badanych posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy domowej, ◆ zjawisko przemocy w rodzinie może być zatem znacznym problemem w lokalnej społeczności, ◆ 85% badanych uważa, że oferta skierowana do osób starszych jest wystarczająca, lecz brakuje m.in. klubu seniora, działań aktywizujących czy pomocy w codziennym funkcjonowaniu osobom samotnym, ◆ 39% badanych uważa, że osoby niepełnosprawne nie są w stanie znaleźć zatrudnienia na terenie gminy, ◆ ponad połowa badanych pracowników OPS wskazała, że odczuwa symptomy wypalenia zawodowego, ◆ długotrwałe korzystanie z komputera i telefonu komórkowego przez dzieci i młodzież, ◆ z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że problem przemocy rówieśniczej jest widoczny,

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ◆ wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemów zdrowotnych i zagrożeń społecznych, ◆ możliwość korzystania z programów z zakresu pomocy społecznej współfinansowanych ze środków rządowych i unijnych, ◆ wzrost znaczenia organizacji pozarządowych w sektorze pomocy społecznej, ◆ rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz lokalną wspólnotą, ◆ niska popularność gier hazardowych wśród dorosłych mieszkańców; ◆ niska popularność substancji psychoaktywnych wśród uczniów szkół podstawowych z terenu gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wykluczenie społeczne osób starszych i niepełnosprawnych, ◆ niski poziom aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, ◆ rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne wynikające ze starzenia się społeczeństwa (problem o charakterze globalnym), ◆ zagrożenia funkcjonowania rodziny w związku z problemem uzależnień, bezrobocia, długotrwałego ubóstwa i przemocy, ◆ niekorzystne wzorce zachowań (agresja, przemoc, uzależnienia) płynące z nowoczesnych mediów, ◆ wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży oraz pojawianie się nowych rodzajów uzależnień, ◆ występowanie zjawiska wyuczonej bezradności i uzależnienia od pomocy społecznej, ◆ ograniczenia prawne oraz brak stabilności przepisów, trudności w ich interpretacji, ◆ zjawisko przemocy domowej, ◆ zjawisko przemocy rówieśniczej w szkołach, ◆ uzależnienie od komputera i nowych technologii (zwłaszcza wśród dzieci

	i młodzieży) oraz występowanie cyberprzemocy.
--	---

III. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SKOKI NA LATA 2023-2028

3.1. Misja i prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

Celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skoki jest wyznaczenie strategicznych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania określonych problemów społecznych oraz poprawienie sytuacji lokalnej społeczności.

Punktem wyjścia dla opracowania strategii jest diagnoza stanu faktycznego, analiza danych wynikających ze specyfiki gminy. Zebrany materiał źródłowy oraz wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Skoki pozwoliły wskazać grupę najważniejszych problemów społecznych w gminie. Realizacja zadań zawartych w strategii planowana jest na lata 2023 – 2028, co powinno zapewnić możliwość długofalowych działań.

W Strategii wyróżniono:

- ◆ misję gminy – stanowi cel nadrzędny przy planowaniu działań rozwojowych w gminie;
- ◆ cele strategiczne – wskazują najważniejsze obszary, których wsparcie jest niezbędne dla rozwiązywania problemów społecznych w gminie;
- ◆ cele operacyjne – są celami szczegółowymi dla celów strategicznych, zawierają propozycje kierunków działań niezbędnych do osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych.

Misją Gminy Skoki na lata 2023-2028 jest:

stwarzanie mieszkańcom możliwości rozwoju, polepszanie sytuacji rodzin, przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz integrowanie lokalnej społeczności.

Na podstawie dostępnych danych sformułowano prognozę rozwoju sytuacji społecznej w Gminie Skoki. W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

1. Budowa skutecznego systemu wsparcia i opieki nad rodziną i dzieckiem.

Prognozuje się:

- ◆ stałe potrzeby rodzin niewydolnych wychowawczo w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej;
- ◆ utrzymanie odpowiedniego poziomu życia mieszkańców, umożliwiającego zaspokajanie najpilniejszych potrzeb, w tym potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży;
- ◆ potrzebę wsparcia rodzin przez asystenta rodziny;
- ◆ występowanie zjawiska przemocy domowej oraz jej minimalizacji;
- ◆ potrzebę specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- ◆ potrzebę podnoszenia świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy i sposobów jego przeciwdziałania;
- ◆ stałe zapotrzebowanie na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
- ◆ potrzebę zapewnienia dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków życia i rozwoju;
- ◆ popularyzację rodzin wspierających;
- ◆ wzmacnianie ról i kompetencji wszystkich członków rodziny,

2. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia i opieki seniorom, osobom niepełnosprawnym oraz osobom dotkniętym długotrwałą chorobą.

Prognozuje się:

- ◆ zwiększanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych, niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą;
- ◆ zagrożenie izolacją społeczną i samotnością osób starszych, niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą;
- ◆ stały wzrost na przestrzeni lat udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;
- ◆ utrzymywanie się trudności w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych i seniorów ze względu na występowanie barier osobistych, społecznych i funkcjonalnych;
- ◆ poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych;
- ◆ zwiększenie dostępu do usług specjalistycznych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania oraz w formach instytucjonalnych – domu pomocy społecznej, ośrodkach

wsparcia w stosunku do osób starszych, niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą;

- ◆ promowanie pomocy sąsiedzkiej i idei wolontariatu;
- ◆ promowanie funkcjonowania rodzin wielopokoleniowych.

3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, a także ochrona przed negatywnym jego konsekwencjom.

Prognozuje się:

- ◆ utrzymywanie się potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy oraz osobom z wyuczoną bezradnością;
- ◆ zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego najuboższych mieszkańców Gminy,
- ◆ wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- ◆ utrzymywanie się potrzeby udzielania pomocy i wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ◆ wzrost potrzeby zapewnienia pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- ◆ konieczność podniesienia poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom,
- ◆ wsparcie merytoryczne oraz emocjonalne pracowników działających w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.

4. Budowanie lokalnych więzi społecznych.

Prognozuje się:

- ◆ wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy;
- ◆ rozwój aktywnych form integracji społecznej mieszkańców;
- ◆ utrzymywanie się średniego poziomu integracji społecznej mieszkańców gminy.

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań, a zatem strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym gminy.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Skoki poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikacją rozwoju społecznego w gminie oraz poprawą jakości życia

mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3.2. Realizacja strategii

Cele i kierunki działań

Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skoki na lata 2023 – 2028 opierać będzie na realizacji czterech celów strategicznych:

1. CEL STRATEGICZNY:

Budowa skutecznego systemu wsparcia i opieki nad rodziną i dzieckiem.

I CEL OPERACYJNY:

Zapewnienie dzieciom i rodzinom odpowiednich warunków rozwoju a także pomocy w sytuacjach trudnych poprzez wspieranie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Kierunki działań:

- ◆ Realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- ◆ Realizacja działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- ◆ Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną poprzez organizowanie imprez:
 - integracyjnych i kulturalnych,
 - festynów,
 - pikników rodzinnych,
 - spektakli,
 - wycieczek
 - i innych działań mających na celu integrację rodzin;
- ◆ Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół,
- ◆ Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu rozwijania współpracy z rodzicami;

- ◆ Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowej i kulturalnej,
- ◆ Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym niewydolnych wychowawczo;
- ◆ Zapewnienie rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej wsparcia rzeczowego oraz finansowego (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa);
- ◆ Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i formy ich wsparcia;
- ◆ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa;
- ◆ liczba rodzin korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
- ◆ liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych;
- ◆ liczba imprez o charakterze kulturalnym;
- ◆ liczba projektów przeprowadzonych w świetlicach wiejskich
- ◆ liczba klubów i stowarzyszeń sportowych;
- ◆ liczba dzieci korzystających z dożywiania,

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, OPS, GKRPA

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, ośrodek zdrowia, Policja, placówki oświatowe, Kościół,

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

II CEL OPERACYJNY

Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ochrona osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

- ◆ Realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej,

- ◆ Rozpowszechnianie informacji o podmiotach i miejscach świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej;
- ◆ Udzielanie kompleksowej pomocy dla osób doznających przemocy domowej,
- ◆ Realizowanie procedury „Niebieska Karta”,
- ◆ Umożliwienie wsparcia specjalistycznego indywidualnego i grupowego:
 - ◆ w szczególności udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (65% pracowników OPS zwróciło na to uwagę, a także 29% badanych dorosłych mieszkańców Gminy Skoki),
- ◆ Zapewnienie osobom potrzebującym miejsc noclegowych;
- ◆ Współpraca z innymi podmiotami działającymi na terenie powiatu mająca na celu realizację działań zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy domowej oraz monitoring zjawiska;
- ◆ Wzmacnianie potencjału instytucji i organizacji realizujących zadania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej;
- ◆ Wypracowywanie narzędzi praktycznych, służących do pracy z osobami doznającymi przemocy jak i osobami stosującymi przemoc;
- ◆ Podejmowanie działań interwencyjnych, a w tym zabezpieczających dzieci, które są osobami doznającymi przemocy domowej oraz świadkami przemocy domowej,
- ◆ Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez:
 - organizację akcji lokalnych,
 - uczestniczenie w ogólnokrajowych kampaniach społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej,
 - uczestniczenie w ogólnokrajowych kampaniach społecznych na temat przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba założonych Niebieskich Kart;
- ◆ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie;
- ◆ liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy sprawcom i ofiarom przemocy w rodzinie;
- ◆ liczba przeprowadzonych interwencji;
- ◆ liczba dzieci, które objęto pomocą specjalistyczną;
- ◆ liczba akcji społecznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, OPS, GKRPA, ZI.

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, ośrodek zdrowia, Policja, placówki oświatowe, sądy i prokuratura.

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

2. CEL STRATEGICZNY:

Zapewnienie odpowiedniego wsparcia i opieki seniorom, osobom niepełnosprawnym oraz osobom dotkniętym długotrwałą chorobą.

I CEL OPERACYJNY

Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności osób starszych.

Kierunki działań:

- ◆ Zwiększanie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych,
- ◆ Propagowanie działań związanych z „dobrym starzeniem się” pozwalających na jak najdłuższe zachowanie sprawności, samodzielności i aktywności w życiu społecznym oraz zawodowym,
- ◆ Podejmowanie działań promujących integrację wewnątrz i międzypokoleniową,
- ◆ Kierowanie osób starszych potrzebujących opieki do domów pomocy społecznej;
- ◆ Udzielanie wsparcia osobom spełniającym kryteria ustawowe do pobytu w mieszkaniach chronionych;
- ◆ Propagowanie możliwości wolontariatu na rzecz seniorów;
- ◆ Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych,
- ◆ Organizowanie cyklicznych imprez i spotkań integracyjnych, wycieczek, zajęć i warsztatów, programów na rzecz aktywizacji ludzi starszych i integracji ze środowiskiem;
- ◆ Wspieranie i wzmacnianie pomocy sąsiedzkiej osób w podeszłym wieku;
- ◆ Współpraca z różnymi instytucjami, organizacjami i kościołem w zakresie pomocy osobom starszym;
- ◆ Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i ich rodzinom;
- ◆ Praca socjalna z osobami starszymi.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy osobom starszym;
- ◆ liczba inicjatyw skierowanych do osób starszych;
- ◆ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat;
- ◆ liczba działań podjętych wspólnie z organizacjami pozarządowymi na rzecz seniorów.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, OPS.

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PFRON, PCPR, ośrodek zdrowia.

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

II CEL OPERACYJNY:

Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb oraz wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą.

Kierunki działań:

- ◆ Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą;
- ◆ Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą, a także ich rodzinom i opiekunom;
- ◆ Współdziałanie instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób dotkniętych długotrwałą chorobą oraz osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi;
- ◆ Organizacja środowiskowych form wsparcia i integracji;
- ◆ Propagowanie możliwości wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych i dotkniętych długotrwałą chorobą;
- ◆ Umożliwianie osobom niepełnosprawnym oraz dotkniętym długotrwałą chorobą aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej gminy;
- ◆ Aktywizowanie zawodowe osób niepełnosprawnych;
- ◆ Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym przy współpracy z innymi instytucjami.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba działań podjętych wspólnie z organizacjami pozarządowymi;

- ◆ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat;
- ◆ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności;
- ◆ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu z powodu długotrwałej choroby;
- ◆ liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy niepełnosprawnym i przewlekle chorym;
- ◆ ilość stworzonych nowych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych,
- ◆ liczba inicjatyw skierowanych do osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, jako organ wykonawczy, OPS.

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PFRON, PUP, PCPR,

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

3. CEL STRATEGICZNY:

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, a także ochrona przed negatywnym jego konsekwencjom.

I CEL OPERACYJNY

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim.

Kierunki działań:

- ◆ Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób i rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- ◆ Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- ◆ Organizacja działań mających na celu wspieranie kompetencji mieszkańców w zakresie zaradności, samodzielności oraz gospodarowania posiadanymi zasobami;
- ◆ Realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci z rodzin ubogich:
 - organizowanie i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole,
 - zapewnienie odzieży,
 - wyposażenie w artykuły szkolne,

- umożliwienie wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.
- ◆ Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych:
 - w tym w mieszkaniu chronionym,
 - pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
 - pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze oraz bezdomnych.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa oraz formy ich wsparcia,
- ◆ liczba osób, którym udało się wyjść z bezdomności,
- ◆ liczba dzieci z osób ubogich, którym zorganizowano wypoczynek w czasie ferii letnich i zimowych;
- ◆ liczba dzieci z rodzin ubogich, które dożywiano w trakcie nauki w szkole.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy jako organ wykonawczy, OPS, GKRP

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, ośrodek zdrowia, Policja, placówki oświatowe, Kościoł.

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

II CEL OPERACYJNY:

Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, a także doskonalenie systemu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Kierunki działań:

- ◆ Realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- ◆ Podejmowanie wszelkiego rodzaju działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży, mających charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu:
 - w szczególności np. zaproponowanie dodatkowych zajęć sportowych (uczniowie uważają, że w okolicy jest wiele atrakcyjnych propozycji spędzania wolnego

czasu, jednak zaznaczają, iż mogłoby pojawić się więcej obiektów sportowych (SP 4-6 – 25%, SP 7-8 – 38%).

- ◆ Upowszechnianie wiedzy o uzależnieniach od substancji i uzależnieniach behawioralnych (a w szczególności: konieczność szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, a w tym:
 - wspierania świadomości prawnej,
 - umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami,
 - wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych,
 - wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu,
 - kształtowania postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doborem treści programów komputerowych oraz Internetu),
- ◆ Upowszechnianie wiedzy o zjawisku przemocy domowej, a także rodzajów przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna a także cyberprzemocy; (
- ◆ Podejmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
- ◆ Inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień (
- ◆ Współpraca samorządu i jednostek samorządowych z placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz prowadzenia kampanii edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych;
- ◆ Monitorowanie problematyki alkoholowej i narkotykowej oraz uzależnień behawioralnych na terenie gminy;
- ◆ Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym;
- ◆ Wspieranie działań mających na celu powstawanie grup wsparcia oraz grup samopomocy;
- ◆ Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności do napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu ich sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia.
- ◆ Poszerzanie wiedzy, umiejętności osób pracujących w obszarze rozwiązywania problemów społecznych, a w tym także z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji,

czy również na temat zjawiska wypalenia zawodowego (59% z badanych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Skokach wskazała, że odczuwa symptomy wypalenia zawodowego.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba realizowanych programów profilaktyki zdrowotnej;
- ◆ liczba uczestników programów profilaktyki zdrowotnej;
- ◆ liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych;
- ◆ liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień,
- ◆ liczba uczestników programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych,
- ◆ liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe,
- ◆ liczba pracowników uczestnicząca w szkoleniach,
- ◆ liczba przeprowadzonych szkoleń dla pracowników.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, jako organ wykonawczy, OPS, GKRPA.

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, ośrodek zdrowia, Policja, placówki oświatowe, Kościół,

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

III. CEL OPERACYJNY:

Aktywizowanie i wspomaganie osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy

Kierunki działań:

- ◆ Stałe monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy;
- ◆ Udostępnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego;
- ◆ Pomoc materialna osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem;
- ◆ Organizacja i finansowanie usług wspierających aktywizację zawodową.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba bezrobotnych, w tym liczba bezrobotnych kobiet;

- ◆ liczba bezrobotnych długoterminowych;
- ◆ liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego;
- ◆ liczba bezrobotnych poniżej 25 r.ż.;
- ◆ liczba bezrobotnych niepełnosprawnych;
- ◆ liczba programów skierowanych do osób bezrobotnych;
- ◆ liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia;
- ◆ liczba osób bezrobotnych, które skierowano na zajęcia w Klubie Integracji Społecznej;
- ◆ liczba usług wspierających aktywizację zawodową.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, jako organ wykonawczy, OPS, GKRPA.

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

4. CEL STRATEGICZNY:

Budowanie lokalnych więzi społecznych.

I CEL OPERACYJNY:

Wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy oraz zwiększenie ich zaangażowania w rozwiązywanie lokalnych problemów

Kierunki działań:

- ◆ Podejmowanie działań mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, m.in. poprzez:
 - prowadzenie konsultacji społecznych,
 - kampanii informacyjnych;
- ◆ Podejmowanie działań mających na celu promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej wśród mieszkańców, m.in. poprzez:
 - organizowanie akcji informacyjnych, spotkań,
 - zacieśnianie współpracy z placówkami oświatowymi w tym zakresie;
 - zwiększenie współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi,

- ◆ Integrowanie rodzin i przeciwdziałanie marginalizacji osób niepełnosprawnych, starszych, ubogich, dotkniętych uzależnieniami i przemocą przez organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych;
- ◆ Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zjawisku cyberprzemocy oraz pomoc osobom uwikłanym w cyberprzemoc,
- ◆ Tworzenie sieci podmiotów współpracujących na rzecz środowiska lokalnego, w tym: edukowanie, aktywizowanie i animowanie przedstawicieli instytucji i organizacji, mieszkańców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych;
- ◆ Tworzenie warunków do rozwijania i utrzymywania relacji sąsiedzkich;
- ◆ Wspieranie działalności grup młodzieżowych oraz organizacji zajmujących się Wolontariatem.

Wskaźniki monitorujące:

- ◆ liczba organizacji pozarządowych, z którymi współpracuje samorząd;
- ◆ liczba wydarzeń społeczno-kulturalnych skierowanych do społeczności lokalnej;
- ◆ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat;
- ◆ liczba lokalnych stowarzyszeń.

Jednostka realizująca: Gmina Skoki – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, jako organ wykonawczy, OPS, GKRPA.

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, placówki oświatowe, Kościół

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

Monitoring i ewaluacja

W celu stworzenia całościowego obrazu realizowanych działań na rzecz poprawy sytuacji w Gminie niezbędne jest tworzenie, przekazywanie i analizowanie corocznie poniższych sprawozdań:

- ◆ Oceny zasobów pomocy społecznej;
- ◆ Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Skoki,
- ◆ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Skoki
- ◆ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Skoki;
- ◆ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Skoki,
- ◆ Sprawozdanie ze współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Sprawozdania ze stopnia realizacji poszczególnych programów i projektów służyć będą bieżącemu monitoringowi realizacji Strategii oraz będą pomocne przy przeprowadzaniu ewaluacji Strategii, a także ewentualnej aktualizacji jej celów i kierunków działań. Monitoring będzie polegał na systematycznym: zbieraniu, analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji dotyczących wdrażania Strategii. Jego celem będzie zapewnienie zgodności realizacji Strategii z jej założeniami i celami.

Strategia będzie podlegała ewaluacji na przestrzeni kolejnych czterech lat, nie rzadziej jednak, niż raz na dwa lata. Wskazane, aby ewaluacja końcowa została przeprowadzona w ostatnim roku realizacji Strategii, a jej wyniki stanowiły podstawę do jej aktualizacji na kolejne lata.

Ewaluacja ilościowa przeprowadzana będzie na podstawie analizy danych liczbowych pochodzących ze sprawozdań podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii. Analiza ta określi poziom realizacji poszczególnych zadań.

Ewaluacja jakościowa polegała będzie na ocenie:

- ◆ efektywności wdrażania Strategii (czy nakłady czasowe, ludzkie i finansowe zaangażowane w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów)
- ◆ skuteczności (czy kierunki działań i realizowane w ich ramach zadania w zamierzony sposób prowadzą do osiągnięcia celów? Czy realizowane działania w sposób optymalny realizują cele Strategii)

- ◆ trafności - czy realizowane cele i kierunki działań Strategii są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Gminy?

Analiza jakościowa pozwoli na ocenę skuteczności strategii w zakresie stosowanych form, funkcjonalności opracowanych procedur oraz ilości i jakości posiadanych zasobów, w tym finansowych.

Źródłem danych, które posłużą do ewaluacji mogą być dane statystyczne, sprawozdania z monitoringu, dane z badań społeczności lokalnej i inne.

Źródła finansowania

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

Należy założyć, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skoki na lata 2023 – 2028 będą: budżet gminy, dotacje z budżetu państwa oraz środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, unijnych, programów celowych.

Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Każdy podmiot z terenu Gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji.

Ramy finansowe realizacji Strategii są jednak uzależnione od możliwości finansowych gminy oraz wielu zmiennych, jak art. sytuacja społeczna i gospodarcza, kondycja finansów publicznych, zmiany na rynku pracy, zmiany w programie „Rodzina 500 plus”, zmiany w zakresie dostępu do konkretnych świadczeń itp.

Planowane wydatki definiowane będą corocznie w uchwale budżetowej. Jedną z podstaw do ich określenia będzie ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16 a ustawy o pomocy społecznej).